

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Sestava nove angleške zbornice

Delavska stranka ima relativno večino - Na krmilo pride najbrže manjšinska vlada, ker odklanjajo vse stranke sodelovanje z drugimi

— London, 1. junija. Z izjemo Škotske, kjer bodo znani rezultati šele v dveh dneh, je razdeljenih na podlagi doslej znanih rezultatov 596 mandatov. Dobili so:

**Delavska stranka 289,
konzervativci 250,
liberalci 52,
ostali 5.**

Manjkajočih 19 mandatov končnega rezultata ne bo bistveno spremenilo, tako da se lahko smatra sedanjí rezultat že za končno razmerje med strankami v novi angleški zbornici. Konzervativci, ki so bili doslej v parlamentu absolutni gospodarji, so doživeli nepričakovano težak poraz ter so izgubili 137 mandatov. Liberalci so upali na večji uspeh na račun konzervativcev, vendar pa se njihovo posestno stanje bistveno ni izpremenilo. Priporili so si 11 novih mandatov, kar pa njihove pozicije v zbornici ne bo mnogo izboljšalo. Nepričakovano velik je uspeh delavske stranke, ki si je priborila 125 novih mandatov.

Po številu glasov, ki so jih dobile posamezne stranke, so na prvem mestu konzervativci, za katere je bilo oddanih 8,449.429 glasov, dočim je dobila delavska stranka 8,265.183 glasov, liberalci pa 5,155.353 glasov.

Angleški tisk živahno komentira rezultat volitev ter razpravlja o spremembah, ki bodo morale slediti. Če tudi je delavska stranka izšla iz volitev kot najjačja, vendar nima absolutne večine (308 mandatov), ki bi ji omogočala homogeno vlado. Nasprotstva med konzervativci in liberalci so se zlasti v volilni kampanji, kjer so liberalci nastopali predvsem proti konzervativcem, tako poostрила, da je sodelovanje med liberalci in konzervativci dokaj malo verjetno. Na drugi strani pa ima tudi delavska stranka z liberalci že iz leta 1924 tako slabe izkušnje, da ni misliti, da bi računala na podporo liberalcev, ki bi bili tako jeziček na tehtnici in bi mogli nevšečno jim delavsko vlado vsak trenutek vreči. Tako Lloyd Georges kakor Macdonald sta izjavila, da za enkrat ne kaže drugega, kakor da vodi še nadalje drž. posle kralju zvesta vlada.

Odločitev o novi vladi bo padla bržkone šele 25. junija, ko bodo končane sedanje ministrske počitnice. Ministrski predsednik Baldwin pa si je dal za vsak slučaj predložiti od vseh članov njegovega kabineta podpisane demisije, da bi mogel vsak čas podati demisijo celokupne vlade.

London, 1. junija. Poraz konservativne stranke postaja še bolj jasn, ako se pogledajo posamezne številke. Tako bo Salvador pri Manchesteru, ki je bil doslej zastopan od treh konservativcev, ki so pri zadnjih volitvah dobili večino 2000 do 4000 glasov, to pot zastopan od treh članov delavske stranke, ki so dobili večino 3200 do 3900 glasov. Mesto Birmingham, ki se je smatralo za trdnjavo konservativcev, ima izmed 11 poslancev pet socialistov. Tukaj je podlegel tudi delovni minister Steeland, lady Astor, ki je v Plymouthu zadnjič dobila večino 5000 glasov, je bila sedaj izvoljena le s piclo večino 200

glasov. Županja v Liverpoolu Bevan je bila poražena od delavskega zastopnika in sicer od sina znanega romanopisca Halla. V volilnem okraju Wakefield, ki so ga smatrali kot sigurno posest konservativcev, je zmaga delavske stranke z večino nad 3000 glasov.

Macdonald je o izidu volitev izjavil: Splošno znamenje večeršnjih volitev je, da je vlada izgubila zaupanje ljudstva. Izid volitev je znamenje stalnega naraščanja ugleda naše stranke med ljudskimi masami. Vsa zahvala gre ženskim volilkam, ki so volile za politiko socialne rekonstrukcije in politiko miru, ki je politika delavske

stranke.

Mnoge družine odličnih angleških politikov so zastopane v novi zbornici z več člani. Tako je na primer Lloyd Georges prvi član parlamenta, v katerem ima sedež tudi njegova hči. Major Gwiltan Lloyd Georges bo tudi imel sedež v parlamentu poleg svojega očeta in svoje sestre.

— London, 1. junija. Večerašnje poslovanje na borzi je bilo pod vtisom uspehov delavske stranke pri volitvah zelo omejeno. Tečaj vladnih papirjev je padel, prav tako železniških. Tendenco padanja so kazale tudi industrijske akcije.

Deveturni govor Puniševega branitelja

Dr. Josip Ljubić je pričel svoj govor včeraj dopoldne in ga je dokončal po 9 urah šele danes. — Račičevo dejanje kvalificira za silobran — Obrambni govori bodo trajali še do srede — Razsodba bo izrečena šele v soboto

— Beograd, 1. junija. Govori zagovornikov Puniše Račiča in tovarišev, ki so pričeli včeraj dopoldne, bodo, kakor vse kaže, trajali še tri dni. Za dr. Vinko Zorcem in Ljubomir Korčičem je včeraj dopoldne povzel besedo dr. Josip Ljubić iz Knina, ki je imel 9 ur trajajoči obrambni govor. Govoril je včeraj od 11. do 12., ter od 15. do 20. in danes od 8. do 11. Svoj govor je sestavljal 6 mesecev ter je spisal celo knjigo, v kateri ne obravnava samo zločin Puniše Račiča in tovarišev, marveč obširno govori o postanku države, zgodovinskem razvoju, o odnosu zadnjih 10 let in o političnih borbah, ki so bile take, da dejanje Puniše Račiča ni vzrok nego posledica.

Puniša Račič je po njegovem trdnem prepričanju ravnal v samoohranbi. Ko je videl, da sega dr. Pernar v žep, kjer je običajno spravljen revolver, je menil, da gre za življenje in smrt. V silobranu je streljal tudi na druge, ki so navliali nani.

V svojih nadaljnjih izjavanjih je govornik naglašal, da redno sodišče sploh ni pristojno, da bi razpravljalo o tem dogodku. Puniša Račič je kot narodni poslanec v Narodni skupščini ubil Narodne poslance v razvoju politične borbe in bi mu zato mogel soditi samo politični forum, ne pa sodišče, ki sodi navadne zločince.

Dr. Ljubić je nadalje dokazoval, da je Puniša Račič kot znan rodoljub smatral tudi za svojo sveto dolž-

nost, da nastopi v obrambo svojega naroda in svoje domovine, ki jo je smatral za ogroženo. Dr. Pernarja je junjski nastop Puniše Račiča tako presenetil, da je naravnost onemel. Na galeriji je bilo kakih 20 Črnogorcev, pred katerimi se Puniša Račič ni smel tako ponižati, da bi vtrkal v žep nezastisljane žalitve. Svoja izvajanja je zaključil ob 11. z izjavo, da sloni moč države na rodoljubih, da je delal Puniša

— Beograd, 1. junija. Govori zagovornikov Puniše Račiča in tovarišev, ki so pričeli včeraj dopoldne, bodo, kakor vse kaže, trajali še tri dni. Za dr. Vinko Zorcem in Ljubomir Korčičem je včeraj dopoldne povzel besedo dr. Josip Ljubić iz Knina, ki je imel 9 ur trajajoči obrambni govor. Govoril je včeraj od 11. do 12., ter od 15. do 20. in danes od 8. do 11. Svoj govor je sestavljal 6 mesecev ter je spisal celo knjigo, v kateri ne obravnava samo zločin Puniše Račiča in tovarišev, marveč obširno govori o postanku države, zgodovinskem razvoju, o odnosu zadnjih 10 let in o političnih borbah, ki so bile take, da dejanje Puniše Račiča ni vzrok nego posledica.

Puniša Račič je po njegovem trdnem prepričanju ravnal v samoohranbi. Ko je videl, da sega dr. Pernar v žep, kjer je običajno spravljen revolver, je menil, da gre za življenje in smrt. V silobranu je streljal tudi na druge, ki so navliali nani.

V svojih nadaljnjih izjavanjih je govornik naglašal, da redno sodišče sploh ni pristojno, da bi razpravljalo o tem dogodku. Puniša Račič je kot narodni poslanec v Narodni skupščini ubil Narodne poslance v razvoju politične borbe in bi mu zato mogel soditi samo politični forum, ne pa sodišče, ki sodi navadne zločince.

Dr. Ljubić je nadalje dokazoval, da je Puniša Račič kot znan rodoljub smatral tudi za svojo sveto dolž-

nost, da nastopi v obrambo svojega naroda in svoje domovine, ki jo je smatral za ogroženo. Dr. Pernarja je junjski nastop Puniše Račiča tako presenetil, da je naravnost onemel. Na galeriji je bilo kakih 20 Črnogorcev, pred katerimi se Puniša Račič ni smel tako ponižati, da bi vtrkal v žep nezastisljane žalitve. Svoja izvajanja je zaključil ob 11. z izjavo, da sloni moč države na rodoljubih, da je delal Puniša

Račič v neodgovornem stanju in da je vse njegovo dejanje kvalificirati kot nujni silobran.

Po kratkem odmoru je dobil besedo odvetnik Radomir Novaković, ki ob 12. še govori.

Po končanih govorih braniteljev bo odrejen tridenveni odmor, rozsodba pa bo razglašena v soboto ob 11. dopoldne. Jutri (nedelja) se razprava ne bo vršila.

— Beograd, 1. junija. Govori zagovornikov Puniše Račiča in tovarišev, ki so pričeli včeraj dopoldne, bodo, kakor vse kaže, trajali še tri dni. Za dr. Vinko Zorcem in Ljubomir Korčičem je včeraj dopoldne povzel besedo dr. Josip Ljubić iz Knina, ki je imel 9 ur trajajoči obrambni govor. Govoril je včeraj od 11. do 12., ter od 15. do 20. in danes od 8. do 11. Svoj govor je sestavljal 6 mesecev ter je spisal celo knjigo, v kateri ne obravnava samo zločin Puniše Račiča in tovarišev, marveč obširno govori o postanku države, zgodovinskem razvoju, o odnosu zadnjih 10 let in o političnih borbah, ki so bile take, da dejanje Puniše Račiča ni vzrok nego posledica.

Puniša Račič je po njegovem trdnem prepričanju ravnal v samoohranbi. Ko je videl, da sega dr. Pernar v žep, kjer je običajno spravljen revolver, je menil, da gre za življenje in smrt. V silobranu je streljal tudi na druge, ki so navliali nani.

V svojih nadaljnjih izjavanjih je govornik naglašal, da redno sodišče sploh ni pristojno, da bi razpravljalo o tem dogodku. Puniša Račič je kot narodni poslanec v Narodni skupščini ubil Narodne poslance v razvoju politične borbe in bi mu zato mogel soditi samo politični forum, ne pa sodišče, ki sodi navadne zločince.

Dr. Ljubić je nadalje dokazoval, da je Puniša Račič kot znan rodoljub smatral tudi za svojo sveto dolž-

nost, da nastopi v obrambo svojega naroda in svoje domovine, ki jo je smatral za ogroženo. Dr. Pernarja je junjski nastop Puniše Račiča tako presenetil, da je naravnost onemel. Na galeriji je bilo kakih 20 Črnogorcev, pred katerimi se Puniša Račič ni smel tako ponižati, da bi vtrkal v žep nezastisljane žalitve. Svoja izvajanja je zaključil ob 11. z izjavo, da sloni moč države na rodoljubih, da je delal Puniša

Investiranje francoskega kapitala v Dalmaciji

Francoska družba, ki je prevzela Sufid, namerava zgraditi še celo vrsto podjetij, med drugimi tudi moderno ladjedelnico in 100 km dolgo železniško progo

— Split, 1. junija. Francoski kapital, ki je udeležen pri nakupu bivših podjetij Sufida, preimenovanega v Sufied, namerava svoj delokrog razširiti v velikem obsegu. Tako namerava zgraditi predvsem nove tvornice aluminija in železa, izmed katerih bi bila glavna v Kotorju, ki bi dobavljala potrebne sirovine za novo jadransko železnico. Razen tega bi se zgradila tvornica aluminija v okolici Splita in morda še ena v Imotskem. Te tvornice bodo zvezane z dosedanjimi podjetji Sufida v okolici Splita z novo normalnotirno železniško

progo v dolžini nad 100 km in sicer v smeri Split—Imotski—Ljubuški—Mostar. Zastopniki Sufieda se zanimajo tudi za obstoječe tvornice cementa v Splitu in okolici, dočim se bo obratovanje v že obstoječih tvornicah družbe v najkrajšem času razširilo tako, da se bo število delavcev zvišalo na 3000. Trdi se, da namerava francoski kapital zgraditi v doglednem času tudi moderno ladjedelnico z veliko kapaciteto za graditev ladij raznih tipov. Ta ladjedelnica naj bi se zgradila na zapadni obali Trogira, bržkone v zalivu Saldun.

Poslovni red za upravna sodišča

Beograd, 1. junija. Kralj je z datumom 29. maja sankcioniral zakon o poslovnem redu državnega sveta in upravnih sodišč. Zakon, ki ga objavljajo današnje »Službene Novine« obsega 61 členov. Prvo poglavje govori o organizaciji državnega sveta in upravnih sodišč, drugo o pristojnosti in o postopku, tretje pa o prehodnih odredbah.

Organizacija tiskovnega urada

— Beograd, 1. junija. Šef državnega osrednjega tiskovnega urada Milan Marjanović je v razgovoru z novinarji izjavil, da definitivne organizacije tiskovnega urada ni pričakovati v bližnjih dneh. Organizacija bo morda trajala cele tri mesece. Sedaj se dela na nabavi tehničnega materiala in imenovanju najpotrebnejšega števila uradnikov. Ko bodo prva organizacijska dela tiskovnega urada gotova, bo pričelo njegovo poslovanje. Za enkrat se še ne more določiti končnoveljavnost področje poslovanja, more pa se pričakovati, da se bo sistematično razvijal in da bo širil svoje poslovanje v etapah. Tiskovni urad se bo razvijal paralelno s posli, ki jih bo prevzemal, in v skladu s tehničnim izposlovanjem se bo razvijalo tudi njegovo delo. Milan Marjanović pričakuje, da bo v nekaj mesecih velika organizacija tiskovnega urada vršila že važne državne in narodne posle in da bo mogla zaposliti veliko število dobrih in se danes nezaposlenih novinarjev.

Oprostitev plačevanja taks

Beograd, 1. junija. Z odlokom finančnega ministrstva sta oproščena plačevanja taks žensko društvo ljubezni Sv. Vincencija Pavlanskega v Ljubljani in olepševalno in tujsko prometno društvo za Maribor in okolice.

Častna izvolitev

Beograd, 1. junija. Poljedelska akademija v Parizu je izvolila za svojega člana našeljskega ministra za poljedelstvo dr. Velimira Stojkovića.

Finančni minister v Zagrebu

Beograd, 1. junija. Finančni minister dr. Šverljuga je odpotoval v Zagreb, kjer se bo jutri udeležil svečane proslave 25letnice saveza industrijev v Zagrebu.

Seaton Watson v Zagrebu

— Zagreb, 1. junija. Sinoči je došel v Zagreb z vlakom iz Ljubljane Seaton Watson, ki je že prej napovedoval svoj prihod, katerega pa je pospešil zaradi proslave stoletnice rojstva Frana Račkera, ki se bo vršila jutri in pojutrinje.

Samomor dijaka v Zagrebu

Zagreb, 1. junija. Sinoči je izvršil na Zrinjškem trgu, kjer je zvečer običajno promenada, samomor neki dijak, ki so ga pripeljali v zakladno bolnico, kjer je umrl. Zvečer njegove identitete še niso ugotovili.

Konferenca o Agrarni banki

Beograd, 1. junija. Danes, od 12. do 13. se je vršila v bivšem predsedništvu vlade v kabinetu ministra Uzunovića konferenca ministrov dr. Šverljuge, Uzunovića in Radičevića o organizaciji privilegirane Agrarne banke ter o zakonskih predlogih, ki jih pripravlja vlada.

Vročina v Ameriki

— Newyork, 1. junija. Včeraj je bil v Newyorku najbolj vroč dan v tem letu. Temperatura je znašala okrog 90 stopinj fahrenheitu. Prijetilo se je 20 smrtnih slučajev, kot neposrednih posledic neznosne vročine. Napoveduje se, da bo vročinski val ponehal šele proti koncu tedna.

Papežev rojstni dan

— Rim, 1. junija. Papež Pij XI je včeraj slavil svoj 72. rojstni dan. Iz vseh delov sveta je dobil nebroj čestitk.

Sporazum na konferenci strokovnjakov

Pariz, 1. junija. Na včerajšnjih pogajanjih konference strokovnjakov o nemških pridržkih glede reparacijskih plačil je prišlo do soglasja v vseh spornih točkah. Po časopisnih vesteh se upirajo popolnemu sporazumu samo še zastopniki Belgije, ki vztrajajo v nasprotju z načrtom Younga na svoji zahtevi po 37 posebnih anuitetah po 25 milijonov mark kot odškodnino za nemške bankovce, ki jih je nemško vojni poveljstvo spravilo med vojno v Belgiji v promet.

Bolezen angleškega kralja

London, 1. junija. Kraljevo zdravje se je v petek zvečer nekoliko izboljšalo. Ponoči se je zopet pojavila močna mrzlica. Zdravniki so zelo v skrbeh. Kraljeva rodilnica je vedno v bližini bolnika.

200 m pod morjem

— Berlin, 1. junija. Pri prevzemu za turško mornarico od tvornice v Kielu dobavljene podmornice so nemški inženjerji dosegli z njo 200 m globine pod morsko površino, kar predstavlja globoko, ki jo doslej ni dosegel noben človek.

Ogromen požar v Rumuniji

— Bukarešta, 1. junija. Požar petrolejskih vrelcev v okraju Moreni je zavzel razburljive dimenzije. Začele so se pojavljati zadušljive eksplozije. Vsako uro pogori nad en milijon kubnih metrov plina. Ognjeni zubljci se dvigajo 80 metrov visoko.

Italijanske izgube v kolonijalnih bitkah

Rim, 1. junija. Oficijelno poročilo javlja, da je padlo v bojih med italijanskimi kolonijalnimi in tripolitanskimi roparskimi četami 630 km od obale v mesecih aprilu in maju 430 sovražnikov. Na italijanski strani je bilo 27 mrtvih in 77 ranjenih, med temi 4 oficirji. Italijanska kolonialna vojska pa je zaplenila nasprotnikom veliko množico orožja in živine.

Maksim Gorki vrnil v Moskvo

Moskva, 1. junija. Semkaj je prispel Maksim Gorki, ki je bil nedavno izvoljen za člana centralnega izvršnega komiteja sovjetov.

Milanska Scala se je vrnila v domovino

Milan, 1. junija. Velika množica ljudi je navdušeno pozdravljala vrnitve se člana milanske opere Scale, ki je doživela na svojih gostovanjih v Berlinu in Dunaju velike triumfe Mussolini je poslal vodji opere, dirigentu Toscaniniju pozdravne čestitke.

Novi predsednik Venezuele

Caracas, 1. junija. Joanez Perez je bil izvoljen za predsednika republike Venezuele. Dosedanji predsednik je bil general Gomez, ki pa je odklonil ponovno izvolitev.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. INOZEMSKA BORZE.
Curih: London 25.1975, Newyork 519.55, Pariz 20.31, Milan 27.1875, Madrid 72.85, Berlin 123.80, Dunaj 72.95, Beograd 912.50, Praga 15.38, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.55, Zofija 3.7525.

Pogled na našo Talijo skozi režiserska očala

Kako sodijo naši režiserji o delu v letošnji sezoni, o ansamblu, igralskem naraščanju in o naši kritiki

Blizu se konec gledališke sezone, ki je bila, kar moramo priznati, v nasprotju z sezonami preteklih let nenavadno pestra in uspešna. Občinstvo je zaželo zopet hoditi v gledališče, kar dokazuje, da smo nekako preboleli dolgo povojno mlačnost do resnične umetnosti. Lahko bi trdili, da je letos naše dramsko umetnost ljubše občinstvo storilo svoje in da je zdaj na gledališču, da stori tudi svoje, v kolikor se to doslej ni zgodilo. To se pravi, gledališče naj v priporočljivih in zanimivih in umetniško vrednih oderskih del priklene občinstvo še tesneje nase in naj si ga tako vzgoji, da bo znalo ceniti gledališko umetnost in jo spoštovati, kar more biti v prid v prvi vrsti gledališču samemu in pa tudi občinstvu, to se pravi celemu našemu narodu in naši kulturi. Z željo po uresničenju tega cilja priobčujemo izjave treh glavnih režiserjev naše drame, tihoče se vprašanj o njih delu v pretekli sezoni in željah za bodočo.

Prof. O. Šest

Kako ste zadovoljni s svojim delom v letošnji sezoni?

Pred vsem je bilo dela zelo mnogo. Ako vam povem, da sem režiral osem novih dramskih del in dve operi, poleg tega pa osvežil devet del iz prejšnjih sezon in eno opero, skupaj torej dvajset, predstavlja to gotovo zelo čedno število vaj in pa onega dela, ki se ga opravi dolgo. Vendar množina dela ne predstavlja še zadovoljnosti z delom samim. Včasih se mi kaže, da je v našem delu vse preveč dolžnosti in pri režiserskem poslu se pogosto razbije marsikaj ob malenkostih, ki se imenujejo luč, rekvizite, kulise odnosedno z eno besedo: piščo odmerjenih denarnih sredstvih. Zadovoljen sem z drugo platjo, namreč: publika je pričela posejati dramo z večjo verno kot prejšnje sezone. To je dober dokaz, da gremo naprej.

Katera dela so vam bila od vseh režiranih najljubša?

V letošnji sezoni brez dvoma Büchnerjeva »Dantonova smrt«. Z par let sem se veselil tega dela in bil vselej prepričan, da mora imeti velik uspeh. Takih ljubčkov nimam mnogo. Shakespeare spada sem. Büchnerjev »Wojčiček«, Hasencleverjev »Gobseck«. A vsi ti so že iz prejšnjih sezon.

Kako sodite o našem ansamblu?

To je vprašanje, na katero bi ne smel odgovorjati, kajti odgovor, ki ga morem dati je samo eden: da je dober. Imamo članke, ki so brez dvoma umetniki in pa take, ki se odlično razvijajo. Vsekakor je možni ansambl krepkejši od ženskega. Ženskemu manjka pestrosti. Mi nimamo recimo ženskega komika, nimamo karakternih igralcev. — Posebna lastnost pa diči brez komplimentov naš ansambl: da je vzorno marljiv in discipliniran. Odhod Rogozov v Prago je napravil hipno vrzel, vendar sem prepričan, da se Rogoz po preteku enoletnega dopusta povrne v Ljubljano nazaj. Naš ansambl je tudi premajhen in zato članstvo ki je neprestano upreženo, utrjeno, odnočno zmaguje delo le z naporom.

Kako sodite o našem igralskem naraščanju?

Mi naraščaja nimamo. Kajti tisto, kar je bilo pred tremi, štirimi leti naraščaj, so danes mladi igralci. Mladi, nadarjeni, inteligentni ljudje pa preveč pozabljajo na ta poklic. Morda nimajo poguma, morda ne najdejo poti do teatra.

Kakšne so vaše želje glede na bodočo sezono?

Ker mi stavite vprašanje baš ob koncu sezone, vam povem, da bi najraje nič ne delal imel dopust in romal iz teatra v teater. Pa iz tega ne bo nič zato govorimo realneje. Režiral bom Goethejevo »Faust«, ki bo morda otvoritvena predstava, nadalje Pagnolovo »Abecedo uspeha«. Želim Schillerjevo »Razbojnik«, kakaga Shakespearija in kako veliko delo z velikim aparatom, recimo Ibsenovega »Peer Gynta«, ali Rostandovega »Orlička«. Pa iz teh poslednjih ne bo nič, ker ni prevodov. Da mi ne bo dolgčas, vem.

Kako sodite o naši kritiki?

Hudo vprašanje! In v majhni Ljubljani recimo nevarno vprašanje. Pa bodi! Mi, to je gledališče in kritika delamo premalo

skupno. Kritika gleda vedno le literarno. A teater ni literarna umetnost — on je igralska umetnost. Literatura je pa pogosto dolga in dolga publika ne mara. Vse preveč se peča kritika z literaturo, vse premalo z igralscem, z režiserjem, z nivojem teatra. Z eno besedo: premalo pomaga graditi. Pa se izplača, ker to so vendar skupni interesi. Z zanimanjem in zanimivim ocenjevanjem se gradi nekaj, kar se imenuje tradicija. Mi imamo o njej šele prve slutnje. Zato gospoda kritiki: dajmo!

Ciril Debevec

Kako ste zadovoljni s svojim delom v letošnji sezoni?

Včasih ga je bilo premalo, včasih pa preveč. Zadovoljen pa s svojim delom še nikoli nisem bil in tudi menda nikoli ne bom. Kdor je pri gledališču zadovoljen s samim seboj, ga občudujem, toda po mojem mnenju ne zasluži, da ga plačujejo.

Katera dela so vam bila od vseh režiranih najljubša?

Na to vprašanje je prav za prav težko odgovorjati. Jaz se namreč v vsako delo, ki mi je poverjeno, režijsko tako zagrizem, da kmalu izgubim razsodnost in pristranost in da se mi zdi tista drama, s katero imam trenutno opravka, vedno od vseh najboljša. Režiser se mora prav za prav v vsako delo vedno zaljubiti, četudi ga prej ljubavno ni ravno zalezoval. Za moje prepričanje je namreč samo na ta način možno govoriti o uspehu vprizoritve, v vsakem drugem primeru se lahko govori samo samo o uspehu pisatelja ali pa o uspehih posameznih igralcev. Zdej, na koncu leta, ko imam do lastnih režij nekoliko več distance, bi rekel, da so mi bile od vseh osmih režiranih del najljubša Klabundov »Krog s kredo«, Cankarjeva »Lepa Vida« in pa »Rollandova »Igra ljubezni in smrti«. Prva zato, ker me je zanimala po pestrosti dejanja in značajev ter eksotičnosti okolja, druga zato, ker mi je po čustvovanju subjektivno najbližja, zadnja pa zato, ker me je priklenila s svojo globoko etičnostjo in sploh, ke rspada v moj najljubši repertoar.

Kako sodite o našem ansamblu?

Preden bi vam odgovoril na to vprašanje, bi vam moral najprej povedati, naj zame beseda »ensemble« sploh pomeni. Meni je dober ensemble ideal gledališke umetnosti. Za približevanje k temu idealu pa je treba celo vrsto najrazličnejših lastnosti, ki jih mi — zdaj govorim zelo odkrito — vsaj začasno še nimamo. Za dober ensemble je treba zelo mnogo talentov, zelo mnogo znanja, zelo mnogo značaja (se vam zdi tole čudno, kaj ne?) in zelo mnogo časa. Kako mislim o talentih sem povedal, čeprav na poseben in zelo kratek način že lansko leto v knjigi »Narodno gledališče v Ljubljani«. Če nam manjka predmetnega znanja, potem tega nismo krivi mi sami, saj temeljnih strokovnih šol Slovenci nikoli nismo imeli in jih tudi danes še nimamo; za sistematično šolanje igralcev v tujini pa se nihče ne briga in zato je število strokovno pripravljenih igralcev razmeroma še zelo majhno. (V tem nas n. pr. že Zagreb prav močno poseka.) Da nam zaradi preštevilnega repertoarja primanjkuje časa je pa tudi že dovolj znana zadeva. Mislim, da se ne bom nikomur zameril, če povem pošteno in odkrito takole: mi vsi skupaj bi potrebovali samo enega velikega, ampak tega zares velikega učitelja — umetnika in strokovnjaka, ki bi se lotil predvsem neposredno igralscev, pa bi prav kmalu pokazali svetu, kako velikih in res umetniških uspehov so zmožni naši igralci. Tako pa se trudimo in pehamo, »razmere« so hude: če gre — gre, če ne gre — pa ne gre. Pa bi prav za prav moralo iti!

Kako sodite o našem igralskem naraščanju?

Tu bom težko sodil, ko sem revež še sam naraščaj. V splošnem pa sem precej žalostno razpoložen, ker imam vtis, da uporabnega naraščaja nimamo ravno preveč. Tisto, ka ga je, ga je že in ga bo kmalu še bolj premalo. Je že spet stara zgodba: za naraščaj se nihče sistematično ne briga. Kar iz zemlje pa taka stvar še nikoli ni zrasla. Svočas sem pisal o tem na široko v »Slovencu«, potem tudi v »Ljubljanskem Zvonu«, toda — kaj nam pomagajo članki, če pa ni naraščaja? In kar ga je — če pa zanj ni ne šole in ne denarja? Vidite slabo je in jaz sem že vedno prepričan, da se brez temeljite rešitve tega kočljivega vprašanja ne moremo nadejati poštene bodočnosti našega gledališča.

Kakšne so vaše želje glede na bodočo sezono?

Vseh svojih želja vam seveda ne morem povedati, ker spadajo take stvari v vseh podrobnosti bolj pred forum gledališke uprave kakor pa v javen časopis. Kar bi lahko omenil, je to, da se veselim predvsem pa režijo Dostojevskega dramatičnega romana »Bratje Karamazovi«. Razen tega si želim posebno še Raynalovo vojno tragedijo »Grob neznanega vojaka« in pa Strindbergovo pravljico igrati »Kronbraut«. Po glavi mi blojdi tudi še Ibsenovi »Strahovi« in pa Shawev »Zdravnik na razpotju«.

Kako sodite o naši kritiki?

Predvsem: da se premalo zanima za gledališče. Da premalo študira gledališče. In da premalo podpira (ne hvali!) gledališče. Naša gledališka kritika je v splošnem za našim gledališčem, kajti naša kritika se ni producirala v svojih vrstah moža, ki bi bil na svojem polju toliko vreden kakor je bil na primer Borštnik na svojem.

Da pa ne bom krivčen: v zadnjih letih se je tudi slovenska gledališka kritika po zaslugi prof. Koblarja in Božidarja Borka precej močno dvignila in zadobila — vsaj v celoti — mnogo resnejše in dostojnejše lice.

Glede ostalih kritikov (saj jih itak ni več dosti) ali bolje poročevalcev pa bom skušal v upravičenosti svojih trditev že v prihodnjem zademnem članku natančneje pokazati in z značilnimi primerki tudi dokazati.

Milan Skrbinšek

Kako ste zadovoljni s svojim delom v letošnji sezoni?

— S svojim delom — zelo!

Katera dela so vam bila od vseh režiranih najljubša?

— »Pohujšanje«.

Kako sodite o našem ansamblu?

— Najboljše!

Kako sodite o našem igralskem naraščanju?

— Premalo ga je, in kolikor ga je, zanj premalo skrbimo!

Kakšne so vaše želje glede na bodočo sezono?

— Mnogo sebi primernege dela!

Iz policijske kronike

Ljubljana, 1. junija.

Marija Vrankar, zasebnica, stanujoča v baraki na Kodeljevem, je naznanila, da je 27. maja pobegnil z doma njen sin Josip, brivski vajenec, rojen 1. 1913. Fant je visok, suhe postave, bledega obraza in kostanjnih las. Obleden je v siv suknjič in v črne črte hlače.

Terezija Mayer, žena sprednolnika, stanujoča v Zeleni jami, je naznanila, da je J. vtila 30. maja ob 9. zvečer skozi prtično okno v njeno stanovanje na novi okenski zavesi neko tekočino, ki je zavese deloma razjedla in ju napravila nerabni. Zavese sta bili vredni 300 Din. Njej sami, ki je stala pri oknu za zavesama, je tekočina razjedla krilo, vredno 50 Din. Ena kaplja ji je padla na zapestje desne roke in ena na podbradek, kjer sta nastali dve pekoči rani. J. je storila svoj čin iz maščevanja, ker mora iz stanovanja.

Na Ouredku, obč. št. Vid nad Cerknico, je bilo vlomljeno v shrambo pos. Janeza Medena in ukradene za 800 Din obleke. Na Cernivcu, obč. Mošnje je bilo vlomljeno v stanovanje Josipa Zvaba in ukradeno več srebrnine in statnine v skupni vrednosti 6884 Din.

Gledališki humor.

V Turinu so igrali zelo dolgočasno patriotično dramo znanega italijanskega avtorja Salvatorja Gotte pod naslovom »Srečanje mučenkovic«.

»Kje so se pa mučenički srečali? je vprašal netrdi.«

— V partiju, ložah in na galeriji, je odgovoril avtor strditi.

Slovenski umetnik po 23 letih zopet doma

Star 17 let je odpotoval v Ameriko, kjer se je vozil iz kraja v kraj kot »tramp« — Kaj piše o njegovi razstavi v Milwaukeeju Andrej Kobal

Ljubljana, 1. junija.

Znani slovenski slikar v Ameriki Gregor Perušek (v Ameriki Harwey Gregory Perushek) je preteklo dni dopotoval v Evropo, kjer se bo mudil predvidoma tri mesece. Perušek bo obiskal svoj rojstni kraj Sodražico pri Ribnici ter druge kraje Jugoslavije, posebno Dalmacijo in bližnje otoke. Umetnik je včeraj dospel v Ljubljano, kjer se je sestel z oblikujočimi umetniki. Njegov obisk Ljubljani je pomemben zato, ker si žele naši rojaki v Ameriki ožjih stikov z različnimi našimi kulturnimi organizacijami in prosvetnimi delavci. Dočim je Perušek na potovanju, se vrši v Art muzeju v Milwaukeeju v Ameriki razstava njegovih del, o kateri se ameriški kritiki zelo laiskavo izražajo. Andrej Kobal, bivši urednik chikaške »Prosvete«, nam piše o tej razstavi:

Moderni umetniki navadno zagovarjajo svoja dela z očitanjem, da je ljudstvo preveč nevedno, da bi njih slikanje razumelo. Umetnost, pravijo, ni fotografiranje, pri katerem je predmet posnet do najmanjše podrobnosti, temveč so podane le važnejše poteze, na podlagi katerih gledalec sam da prostost svojim mislim in domišljiji ter si predstavlja sliko, kot jo je imel v mislih umetnik. Če bi modernisti v svoji umetnosti šli samo tako daleč, bi še bilo, toda podati nam nočejo niti glavnih potez, iz katerih bi lahko razbrali, kaj sploh hočejo slikati. Predmet, katerega slikajo, popolnoma prezrejo, razne ploske oblike, oble in spiče, ki so brez reda napacane po platnu, pa naj predstavljajo ljudi, živali, hiše in pokrajine. Tega publika seveda ne more razumeti.

Največji užitek nam slika nudi, ako jo popolnoma razumemo. Toda ne samo poznanje pravil, po katerih je delo dovršeno, tudi poznavanje umetnikovih čustev in domišljije ter čustvovanje z njim je potrebno. Ko umetnik začne ustvarjati kompozicije do piščice popolnih tehničnih skladb, preneha biti umetnik, kajti tu njegovo delo sega v rokodelstvo, katerega zmore vsak računar. Umetnost živi namreč od domišljije, od nebrzanega poleta človeških misli ter se ne da uravnjavati z računskimi pravili. Zato pa znanstvenik ne more biti umetnik in zato tudi umetnik sam često ni sposoben za praktično življenje, ker ni vajen računati.

Največje zlo moderne umetnosti je dejstvo, da umetnik popolnoma prezre predmet, katerega slika. Ko kubist slika na platno človeka, ne namerava s tem podati slike človeka, kar bi naravno pričakovali, temveč mu obriše telesa služijo samo kot del kompozicije, to je, sestava barv in linij, katere si zna le sam raztolmačiti. Slika na tak način postane nekaka skrivnoliva, človeka na nji ni niti v najbolj nejasnih obrihah, vse delo pa je kopica običajno kričočih barv, ki brezoblične, kot so, ne povedo ničesar.

Pri Perušku tega ne vidimo. Predmet, katerega slika, njemu ni postranska stvar, čeprav bi na primer pri portretih pričakovali več naklonjenosti naravnim oblikam. Glavno v njem je izražanje čustev, torej spada med ekspresioniste. Pokrajine ne upodablja, kakor bi jih na primer videli skozi kamero, temveč podobnost je čestokrat oddaljena od predmeta, ker njegov glavni namen je izraziti čustva v sebi. V tem pogledu je odkritosrčen, kot le more biti, in originalen, kolikor je originalnost mogoča v času, ko je namen umetnikov slikati tako, da bodo moderni in ne, da podajo izraza svoji domišljiji.

Skozi vse izraz v Peruškovih delih je podan z barvami, ki govore jasneje kot predmeti sami, katere predstavljajo. Obvladati barve na ta način pa je umetnost. Na prvi pogled se nam mogoče zdi nerazumljivo, kako more na primer podajati debila dreves v plavi barvi, toda pri spajanju plave z drugimi na platnu, vidimo, da bi jih v resnici res ne mogli podati v drugačni barvi, in končno, če se posvetimo opazovanju v naravi, v resnici čutimo, da je plava barva tudi tam, kjer je prej nismo videli. Tako nam umetnik razode ne naravo, da jo na sliko vidimo jasneje kot bi jo v dejanskem opazovanju. To je bistvo, ki razkrije umetnika. Zdi se tako, kakor da čitamo »Ano Karenino«. Iz ženskega portreta, katerega nam je podal Tolstoj v svojem velikem delu, bolje razumemo žensko naravo, kot pa bi jo razumeli s svojimi lastnimi preizkušnji z ženskami.

Lessing nam pravi, da slikarska in kiparska nieta največji umetnosti, kajti v njih je razvoj nemogoč. Tudi če delo predstavlja še tako kritičen moment, ne more biti tragično, kajti moment je stalen in ne pokaže nikakega razvoja. Za primero je Lessing vzel grško marmornato skupino Lakoono in njegovih sinov, ki se v smrtnem strahu borijo z velikanskima kačama. Naj bo predstavljen smrtni trenutek, delo ne pokaže agonije v največji umetniški popolnosti, ker ostane pri pozici in se ne razvije. Resnica je, da je slikarska in kiparska umetnost omejena na statičnost, toda pravi umetnik si podvrže celo razvoj in poda sliko ali kip, ki vsaj do zvezo nista stalna.

Deloma barve, deloma pa tudi mojstrske poteze stavijo Peruška v ono redko skupino umetnikov, ki so zmožni podati dozdnevno razvojna dela. Njgov oblaki na nebu se zdijo kakor da bi se gibali in puščali za seboj sence po planjavi, nad katero plovejo. Ognjeni bliski so res ustavljeni na platnu, a že samo njihova izrazita

barva, v kateri se porajajo iz temnih oblakov, nas uverja, kakor da se bliskanje do zvezo vrši. Taka dela ne morejo biti in ne bodo pozabljena.

Prostora na platnu ni mogoče podati drugače, kakor v dozdnevosti. Če nas slikar o prostoru prepriča, je umetnik, čeprav se ni po akademijah učil pri klasičih, kako naj podaja na ploski površini razdaljo. Vse je zopet odvisno od barv in potez, ki v pravilni razdelitvi predstavijo razliko med bližnjimi in oddaljenimi telesi. Pri Perušku je razdalja mojstrsko izražena posebnost v nekaterih pokrajinskih slikah, kjer menjačice se plave barve izrazito podajajo nedosežne daljine.

Gregor Perušek

Težko je podati razumljiv pregled Peruškovih del in njih vrednosti, ako nima mo pred seboj slik, ki najboljše govore. Veliko del je sicer obsojenih v pozabljenosti, toda precej nam jih je podal, ki bodo ostale trajne vrednosti. V njih vidimo misljenje in čustvovanje našega človeka. Ni se nam treba truditi, da bi razumeli, kakor se to vrši pri večini modernih umetnikov; pod njegovimi slikami tudi ni treba napisov, kaj predstavljajo, saj slike govore zase in tudi prepričujejo o odkritosrčnosti svojega stvaritelja, do katerega moramo imeti simpatije. Peruškova pot je sicer težka, vendar si pridobiva priznanje v ameriškem svetu. Ze radi tega je potrebno, da ga poznamo ali vsaj skušamo spoznati tudi mi, saj nam je lažje spoznavati dela našega človeka kakor pa tujim ljudem.

Peruškov življenjepi

Gregor Perušek je prišel v Ameriko kot izseljenec leta 1906, star komaj 17 let. Na mladeniča, ki je baš prišel z dežele, kjer je pasel krave, so clevelandski livarne vplivale kakor huda bolezen, da je že po par mesecih zapustil težko delo. Krenil je na pot. Tupatam je našel zaslužek pri kakem lesnem skladišču, največ pa se je vozil po železnici ko tipični ameriški »tramp«, katerih se na tisoče brezplačno vozi iz kraja v kraj. Končno se je ustavil v zapadno virginskem gozdovih in si postavil v visokem gorovju kolibo, ki mu je bila zavetišče pred neurjem in zvermi. Par let je delal kot gozdar, bil je tudi po rudnikih, a vedno je tudi risal in se vadil.

Leta 1916 se je Perušek seznanil v Chicagu, ko je prenočeval na peščenem prod ob Mihiganskem jezeru, kjer prenočuje na tisoče brezdomincev v poletnih nočeh, s skupino slikarjev, ki ga je uvedla v novo življenje. Chicaga ni več zapustil, izvemši nekatera potovanja v ameriške dežele.

Perušкова dela so bila reproducirana v raznih revijah, a kritiki so izražali svoje začudenje nad nenavadnim pojavom, najbolj pa nad mojstrskimi skladbami barv in oblik. Opazili so seveda takoj, da Perušek ne prihaja iz šole in to ga je morda še bolj povzdignilo. Kakor je razvidno iz nekoga lanskega življenjepisa o Perušku, ima že nad 800 različnih del, ki jih je imel razstavljena v raznih ameriških mestih kakor Chicagu, Newyorku ter tudi v Evropi, in sicer v Parizu in Londonu.

Recept

Mlada zakonska žena je prosila moža, naj ji napiše zvečer recept za neko jed, katerega bi dobil potom radija. Mož ji je ustreget, in ko se zvečer oglašati dotični radio-poročevalec, je pričel pisati.

Toda zgodilo se je, da je obenem ujet dve oddajni postaji, in sicer ono, ki je oddajala mvdila za telovadbo, drugo pa za kuhno. Ujel in napisal je tako-le:

»Roke v bok deni, pest moke na ramo, dvigni koleno ter prigibli palce, nato pa dobro premešaj v pol litra mleka, to ponovi šestkrat. Vdihavaj hitro eno žlico kvasa, iztegni noge ter stisni 2 kuhani jabolki skozi sito. Izdihavaj, dihaj naravno ter stresi v skledo. Pozor. Lezi na tla ter mešaj beljak 3 jaje. Priporočaj tel naprej in nazaj, dokler ne zavre. Čez deset minut pa odstavi posodo ter se po životu obiraj s platneno brisačo. Dihaj normalno, še enkrat dobro premešaj, obleci se v volneno obleko ter postavi na mizo z vinsko omako.«

Nesporazum.

Avtomobilist: Povozi sem vašo mačko, gospa, toda ne bojte se, saj jo vam popolnoma nadomestim. — Dvornim, da bi znali loviti miši.

Moda

Elegantna obleka in pizana za letovišče

Moški na potovanju

Najmanj je podvržena modi moška potovalna obleka, kajti kakor pri večini sportnih dresov, se je uveljavila tudi tu nekaka tradicija, ki gre preko vseh zahtev mode. Za potovalne obleke ni primerno modro, še manj pa črno blago, kajti kadar nosi na potovanju temno obleko, se kmalu prepriča, kako nepraktična je, ker se nabere na nji toliko prahu in nesnage, da jo je treba vsaj kemično temeljito osušiti, če že ne odložiti. Bolj praktičen je za potovanje rjavkast sako, ki pa tudi še daleč ni idealna obleka. Za obleko je najbolj priporočljiva siva obleka, ki ima pred vsemi drugimi prednost. Blago za potovalne obleke mora biti svetlo. Siva barva lahko prehaja v rjavo in modrikasto, pa tudi v zeleno ali rjavo. Karisto blago je začela moda zadnja leta zavračati, kar pa ne velja za potovalne obleke, h katerim se nosi karist telovnik.

Kakor glede blaga, tako se je treba pri potovalnih oblekah strogo držati tudi pravil glede kroja. Zelo nepraktični so sukničji na dve vrsti gumbov. Če sedimo, je namreč na dve vrsti gumbov zapet sako vedno neudoben ne glede na to, da se obleka rada pomečka. Mučno je sukničji neprestano odpenjati in zapenjati, ko človek vstaja in seda. Zato priporočamo moda za potovanje sukničji na eno vrsto gumbov, najboljše z našimi žepi tako, da se obleki že na prvi pogled pozna, da je za potovanje. Nikakor pa ne sme imeti sukničji zadaj pasu, kajti ta je samo za sportne obleke. Kratke hlače se nosijo na potovanju samo, če ne potujemo daleč in če nimamo mnogo prtljage. K potovalnemu saku spadajo dolge zavijane hlače, dopolnjene z gamašami, ki ščitijo nogavice, da ne pride prah do njih. Na prah

se ozira zdaj tudi barva perila boli, nego prejšnje čase in tako vidimo, da nosijo gospodje na potovanju samo barvaste srajce z enakim ovratnikom. Najbolj prijetni in praktični so modrikasti in rdečkasti toni. Barvi srajce mora odgovarjati tudi barva kravate. Samovoznica se nosi samo, če ne nosimo telovnika, drugače jo pa predpisam metuljček.

Kot plašč pride na potovanju v poštev prav za prav samo ulster z velikimi naštimmi žepi. Če je iz kamelne dlake, ki je letos zelo v modi, sme biti tudi klobuk kockast.

Na prvi sliki vidimo poletni potovalni sako na eno vrsto gumbov z naštimmi žepi. Ker nosi gospod telovnik, mora nositi metuljčka, kajti k telovniku, kot rečeno, samovoznica ne spada. Na drugi sliki vidimo tipičen potovalni ulster iz lahke kamelne dlake z velikimi naštimmi žepi. Tretja slika nam kaže rjav potovalni sako brez telovnika in torej s samovoznico. Na četrti sliki je karist telovnik, ki je letos zopet zelo v modi in daje obleki izrazito potovalni značaj. Zadnja slika nam kaže gamaše, ki so kot sredstvo zoper prah pri potovalni obleki skoro neobhodno potrebne.

Sovjetska moda

Komunistična mladina sovjetske Rusije je napovedala vojno meščanski modi. Glasilo komunistične omladine »Pravda« je nastopilo energično proti opijemu posnemanju mode, ki jo dikтира kapitalistični Pariz. List napada ruske ženske in moške, ki se vedno bolj ravno po modi v kapitalističnih državah. Da zatre vpliv kapitalistične mode na rusko ljudstvo, je sestavila zveza komunistične omladine nekaka modna pravila, ki določajo, kako naj se Rusi oblačijo.

Naša naloga je vzgojiti docela novo kulturo oblačenja, piše »Pravda«. Naša obleka mora biti lepo narejena. Nikakor pa ne eleganta. Mladina, ki se ravna po kapitalističnih zakonih oblačenja, misli samo nase in zanemara svoje socialne dolžnosti. Mi zahtevamo da je obleka praktična, higijenična, enostavna in udobna.

Komunistična omladina hoče pritegniti k sodelovanju zdravnike, umetnike, psihologe in gospodarske strokovnjake, da pripomore sovjetski modi do zmage. Sovjetska dekleta in dame ne bodo smele več nositi elegantnih oblek po pariški modi, ne nakita in raznih kričavih okraskov.

Drobiž moške mode

Začnimo kar pri žepnem robcu, čeprav kot dopolnilo moške toalete ne igra glavne vloge. Elegantni gospodje ne nosijo nikoli popolnoma belih robocev, pa tudi ne pestrih svilenih, kakršne so nosili v naprtnem žepu sukniča. Modni moški robci so plameni, barvasti, s pestrim robom. Lahko so tudi beli, samo da je rob pester. Monogram mora biti v oni barvi, ki prevladuje v pestrem robu.

Tudi glede moških nogavic moda ni tako širokogrudna, kakor misli večina

moških. K promenadni obleki iz angleškega blaga in k rjavim čevljem spadajo fine ozko progaste nogavice. Nogavice z velikimi kockami se nosijo samo k sportnim oblekam. K temnosivim sukničjem in progastim hlačam kakršne se nosijo poleti v družbi, dikтира moda črne nogavice in brezprogejto samo črne čevlje.

Na kravatah so se zopet pojavili veliki koleščki, ki so letos v modi tudi na damskih toaletah. So vsajno sveti na črnem ozadiju, n. pr. beli na temnomodrem.

Trd bel slamenik s črnim trakom je še vedno zelo v modi, posebno v mestih, kjer moški mnogo drže na modo. Pri nas je postal zadnja leta bolj redek pojav, ker so začeli gospodje hoditi poletij gologlavi.

Glede srajce k smokingu je treba omeniti, da mora biti ovratnik prišt, ne pa pripet, kar velja tudi za manšete.

Da mora eleganten gospod nositi na promenadi rokavice tudi poleti, je zahteva mode, na katero se je pri nas skoro že docela pozabilo. V večjih mestih pa elegantni gospodje tudi poleti ne gredo z doma brez rokavic, ki morajo biti seveda lahke, da se roke ne pote.

Zopet eden, ki bere ženskam levite — Kaj pravi Nietzsche — Ena, ki si s tem vprašanjem noče beliti glave

52.

Dovolite, da tudi jaz napišem nekaj vrstic glede žentive, oziroma moštve.

Zakaj se moški dandanes težko odloči za žentivo? Temu je največ kriva ženska vzgoja! Od ženske zahtevamo dandanes, da je dobra in pridna gospodinja! Ni treba, da je ženska učena, da govori več jezikov, brenka na klavir itd., zahtevamo pa, da je blagega srca in zna vse, kar spada k dobremu gospodinjstvu. Ženska naj zna dobro kuhati, šivati in bodi večja vseh onih del, ki jih mora znati pridna gospodinja.

A pogledite malo okrog sebe! Naše ženske se lišpajo, hočejo biti oblačene po zadnji modi itd. O kaki skromnosti, ponižnosti pri njih ni govora. Koliko pa je žensk, ki bi se dostojno in spodobno oblačile, ki bi znale pripraviti dober, dasi skromen obed, ki bi znale perilo krpati in sto drugih opravil, ki spadajo k ženski vrlini? Poznal sem ženske, ki so pripravljale neokusne jedi, da je mož doma bil pravi mučenik in si je po gostilnah iskal boljših prigrizkov, ker ljubezen gre skozi želodec, prvi pregovor. V stanovanju takih žensk je vse umazano, prazno. Treba je stopiti le v kuhinjo, da veš, kakšna je ženska. V kuhinji dobre ženske je vse snažno, posoda se kar sveti.

Ženska, ki požira opolzle romane, ki se kaže globoko dekolirana po kinih in gledališčih, ki si natika vsak mesec drug lovec (klobuk) na glavo, bogme, taka ni za zakon, zato jo moški pušča na cedilu. — Skromnost v vsem, pridne roke, varčnost, blago srce, to privlači moške, nasprotno pa »moderna ženska« odbija in se moški tisočkrat premisli, predno zleze v zakonski jarem.

Resnicoljub,

53.

Nietzsche: Zaratastra VII. Vprašanje imam do tebe samega, moj brat: kot svinčeno vržem to vprašanje v tvojo dušo, da preskusim njeno globino.

Mlad si in si želiš otroka in zakona. Toda vprašam te: Ali si človek, ki si otroka želiš s me?

Ali si zmagovalac, zmagovalac nad samim seboj, ukazovalec svojim poželjenjem, gospod svojim čednostim? Tako te vprašam.

Ali govoriš iz tvoje želje žival in potreba? Ali samota? Ali nezadovoljnost s seboj samim.

Hočem, da poželi tvoja zmaga in tvoja svoboda otroka! Žive spomenike postavi svoji zmagi in svoji svobodi.

Zdaj preko sebe naprej. Toda treba je, da si ti sam preje dovršen, izklesan pravokotno na telesu in duši.

Ne samo, da se dalje plodiš, ploditi se moraš v višino. K temu ti naj pomore vrt zakona.

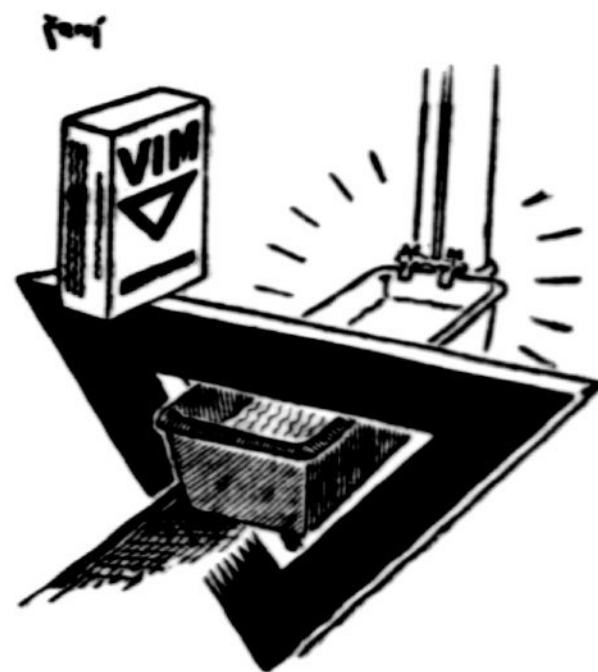
Popolnejše telo ustvari, prvi gib iz samega sebe krožečo kolo — ustvarjalnega človeka ustvari.

Zakon imenujem voljo dveh, spočeti nekaj višjega od njih samih. Medsebojno spoštovanje imenujem zakon, spoštovanje zaradi hotenja te volje. To bodi smisel in resnica tvojega zakona.

54.

Ko sem bila mlada, sem bila zaročena. To se pravi: Menila sva se z njim že o pohištvo, tudi sva že izračunala v kronah, koliko bo stal sam les in koliko vse tisto, kar zraven spada.

Nekoč si je on kupil kravato. Ogledovala sem jo in baš sem hotela zapovedati, da bo to drago in lepo kravato nosil samo za velike praznike, ko sem zapazila ... Kaj?

VIM

SNAŽI VSE V NIŠI

Veliko, rjavkasto bradavico. Nikar ne mislite, da je kraljevala bradavica na lepi, dragi kravati, ne, na vratu, na njegovem vratu se je šopirila. Nisem rekla ne bev ne mev, vendar pa je ugotovil moj ženini tri dni pozneje, da sem se spremenila in da tega ne razume. Zaničljivo sem ga premirila, zamižala sem, ker, o groza, kakor ena sama velika rjavkasta bradavica se mi je zdel njegov obraz. On je zmešal z glavo in ko mi je povedal, da me smatra za histrično, si lahko mislite, kaj se je zgodilo. Razročila sva se. Mislim, da je razgovor povedano, če ni, pa zapišite: Šla sva narazen ali pa: Razdrla se je, ali pa, kakor hočete.

Tote zgodbo sem pripovedovala zadnjič pri beli kavi svoji znanki Ljilji, tisti, veste, katero smo včasih klicali za Slavco. Se je nasmehnila. Ni mi verjela. Radi bradavice, da bi se bilo razdrla! Hm! Kajpa da radi bradavice, edinele radi bradavice!

»Gospa Ljilja, poslušajte! Vse tiste in vsi tisti, ki zapazijo kjerkoli bradavico, se ne može, oziroma ne žentijo.« Kako zvonko se je zasmejala gospa Ljilja in veste, kaj mi je povedala?

»Take in tisti, ki zapazijo kjerkoli kako bradavico, hm, taki se res ne morejo moštiti oziroma žentiti.« »Natakar!« sem zakričala. Gospa Ljilja je rekla: »No, no, no, adijo in brez zamere.«

Mahnala sem jo proti Tivoliju in premišljevala sem, če ima gospa Ljilja prav. Srečala sem gospoda Kluna in njegovega psička, ustavila sem oba. Gospod Klun me je vprašal, če znam kaj pametnejšega razmišljati. Sem baje v zrelih letih. Pa sem obrnila pogovor na psička Luponu. Krasna žival in pametna! Nato mi je gospod Klun pripovedoval zgodbe o Luponu, malce vsakdanje in dolgočasne. Pa nič zato. Popolnoma sem pozabila na to: Zakaj se ne moštijo.

Zdaj sedim pri pisalnem stroju in se jezim, ker mi ne pade nič več pametnega(?) v glavo.

Vidim prihajati strogega gospoda šefa. Znal bi se zgoditi, da bi mi radi velevažnega vprašanja: Zakaj se ne moštijo, pokazal vrata. Uporabljam namreč njegov stroj, papir in — čas.

Katra.

Čakala je.

— Gospod doktor, ali niste nemi? — Nisem. Kako moreš kaj takega vprašati?

— Sestra mi je dejala, da je čakala vso zimo, da spregovorite.

Iskrenost.

— Vi torej želite postati moj zet? — Jaz da bi to želel? Bog varuj! Toda če se poročim z vašo hčerko, ne bo druge pomoči.

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

XIV.

Vražje gošči.

»Le violon du diable, ballet fantastique en deux actes et six tableaux« de M. Saint-Léon musique de M. Pugni decorations de M. M. Desplechin et Thierry.

Tako se je glasil program, katerega je kupil Armand za tri su od enega mnogih prodalcev besedila in programov, ki so skakali na lik verčevam v parterju od sedeža do sedeža in kričali na vse pretege, da bi čim več prodali.

Armand Cambon je menda kupil program bolj iz raztresenosti ali ker se je to spodobilo, nego iz radovednosti, da bi spoznal imena v baletu sodehurjočih. Za program se ni prav nič zanimal. Njegov pogled se je ustavil na prvi vrsti, kakor da išče tam starega znanca.

Toda kako bi mogel imeti navadni delavec znanca na sedežu, ki je veljal osem frankov? To je bilo malo verjetno, a vendar so njegove oči neprestano nekoga iskale. Ko je pregledal vso prvo vrsto, se je začel zanimati za drugo. Dvakrat je pregledal obe vrsti, pa ni našel onega, ki ga je iskal.

Toda po prvem neuspehu ni obupal. Pregledal je prvi dve vrsti že šestič in

pripravljaj se je pregledati ju sedmič, ko so se začeli prvi alkordi k predigri baleta. Zadonele so pozavne in zapeli bobni. Vsi so se ozirli na zastor, samo Cambon ne, kajti on je mislil, da je našel, kar je iskal. Nepremično je gledal na skupino ljubiteljev baleta, sedečo na desni strani v isti vrsti.

Bili so bankir Geromiere, njegova nečakinja Adelaida in njen ženin vojvoda Rigobert de Beaudreuil, s katerimi se je čitatelj mimogrede seznanil že v začetku romana.

Armandu se je zdelo, da je obrnila bankirjeva nečakinja lornon na parter in posebno na njegovo malenkost. Ali naj ji pokaže, da jo pozna? Ali naj pozdravi to lepo in bogato devojko? Ne, bilo bi pomanjkanje takta, če bi parter pozdravljaj v prvo vrsto galerije.

Armand je takoj spoznal Adelaido. Ali ga je pa spoznala tudi ona? Zdelo se mu je, da se mu prijazno smehljaja, mislil je, da je svoja sosedka na nekaj opozorila in da sta ga začela takoj opazovati. Ni se pa mogel o tem prepričati, kajti tisti hip so zastor dvignili in oči vseh so se obrnile na oder. Balet se je začel.

Razen Armanda Cambona menda ni bilo nikogar v gledališču, ki bi z največjim zanimanjem ne sledil fantastičnemu, najčudovitejšim efektom polnemu baletu. Dejanje se je godilo deloma v pektu, kar je bilo še bolj privlačno. Dame so nehote odložile pahliče. Že v zgodnji mladosti so slišale toliko o peklenščkih, da so bile radovedne, kaj počno v peklu in kako tam gospodarijo. Seveda pa ni nobene mikalo v peklu. Armand Cambon je bil pa že razdelil

svoje misli med oder in ložo v prvi vrsti.

Toda kakor vse druge, je tudi njega kmalu očarala plesalka Fanny Cerito in zavedel se je šele med ploskanjem. Tedaj se je znova ozrl na ložo v prvi vrsti in opazil je, da Adelaida in njena kavalirja baš pozdravljajo nekoga, ki je moral sedeti na nasprotni strani. Armand se je ozrl tja in dasi ni pozdravil, kakor oni, je bilo njegovo presenečenje večje od njihovega.

Opazil je namreč, da so zasedli štiri sedeže, ki so bili še prazni. Štirje novi ljubitelji baleta, dva kavalirja in dve dami. Med njimi je spoznal samo eno, ki je bila mnogo lepša od princese. Bila je markiza Bulake d'Estelle.

Pogledi galerije, ki so bili dotlej uprti na ložo v prvi vrsti, kjer je sedela lepa Adelaida, so se obrnili zdaj na levo in požirali očarljivo markizo.

Armand dolgo ni mogel odvrniti pogleda od markize. Ponos ga je navdajal pri misli, da je ta očarljiva, od vseh oboževana lepotaica prejšnji večer strastno oboževala in poljubljala, da jo je držal v svojem naročju in da bi se mu bila udala, da ni bil ... Ne, ona se zdaj ne zmore zani. Njene zapeljive oči blodijo po gledališču, ki obdružuje njeno lepoto. Celotno galerijo je počutila s svojo pozornostjo, a od tam iztegujejo vravove, da bi jo mogli videti. Človek ne sme ničesar prezirati na tem svetu.

Toda zakaj se je ustavil njen pogled tako dolgo na enem kraju galerije? Zakaj jo pri tem obliva rdečica. Zakaj se njena nežna ročica trese?

Armand je povesil oči in tudi on je zardel, kajti čutil je moč zapeljivih oči,

ki so ga kar požirale.

Uboga žena! — je pomislil. — Zardela. Če je ne obliva rdečica od sramotljivosti, jo gotovo od sramu. Ni bilo prav, da sem jo tako dolgo gledal. Sai je dokazala svojo plemenitost s tem, da je sklenila dati ubogemu Simonu denar za Madelonin nagrobni spomenik.

Armand namreč ni vedel, da so Belega Medveda izgnali v ažijsko kolonijo.

S pogledom se ji moram zahvaliti za uslugo, storjeno Belemu Medvedu, — je pomislil Armand ter se ozrl na ložo v prvi vrsti.

Kar je opazil, kako se je začela markiza zanimati za ložo na nasprotni strani. Njene ustnice so se pri tem skrivile v tako zaničljiv in škodoželjen posmeh, da se je Cambon nehote obrnil na drugo stran, da zagleda neprijeten vtis s pogledom na nedolžno Adelaidino obličje.

Predno je pa zagledal njo, se je ustavil njegov pogled na vojvodi, ki je menda tudi opazoval markizo.

Bujni Cambonovi fantaziji se je zdelo, da živajo iz njemih in njegovih oči iskre, ki se stikajo nad parterjem v ognjen obroč, v katerem vidi Adelaidino postavbo.

Kri mu je šinila v glavo. Žile na sencih so se mu napele, zobše so kar sami zaškripali. Vstal je in iztegnil roke na obe strani, kakor bi hotel ubiti ta dva demona, razkriknati ju pred svetom, potem pa poteptati v prah pred svojimi nogami.

— Pardon, monsieur! — se je oglašil nekdo za njegovim hrbtom. — Bo-

dite tako prijazni in sedite. Kaj ne vidite, da so zastor že dvignili?

— Sacre dieu! — je pripomnil drugi glas ob strani. — Saj ste me dregnili s prstom v oko. Ali ste blazni, ali pa pijani, s' il vous plait.

— Pardon! — se je opravičil Cambon in sedel. Najraje bi bil planil na markizo in njenega moža, da iztrga Adelaido iz njunih mrež.

Na odru je sledilo drugo dejanje baleta.

Ko je zastor padel, se je Armand takoj ozrl na levo, da se prepriča, če markiza zdaj z večjim zanimanjem sledi igri. Ona se je pa še vedno zabavala z istim kavalirjem. Toda Armand je presenetilo, da je kavalir sicer govoril z njo, obenem je pa neprestano gledal na desno naravnost na Adelaido Geromiere, kar je Armanda Cambona jezilo tem bolj, ker je kavalirja črna bradica z lepo zavijanmi brki imenitno pristojala. Armandov pogled se je ustavil slučajno na gospodu, sedečem kraj viteza z mnogimi odklikovanji. Ta gospod je imel sicer mnogo odklikovanj, toda njegov obraz še daleč ni bil tako lep in izrazit, kakor njegovega sosedu. Kljub temu ga je Armand dolgo gledal, ne da bi se mogel spomniti, kje ga je že videl. Ker je na gledal gospod ves čas na drugo stran, čeprav je imel ob svoji strani najlepšo damo v gledališču, se je zdelo Armandu naprametneje premagati radovednost, nanašajočo se na onega drugega gospoda, in pogledati v isto smer. In tedaj je opazil, kako se bankirjeva nečakinja smehljala temu originalnemu, bledemu vojvodi, sedečemu kraj nje. To ga je očividno pomirilo.

Ob 100 letnici smrti slavnega učenjaka Davyja

Dne 29. maja 1829 je umrl v Ženevi slavn angleški izumitelj Davy, ki ga poznamo tudi Slovenci kot velikega prijatelja naših naravnih lepote

Malokatera doba je bila tako odločilnega pomena za razvoj kemije in fizike, kakor prva desetletja preteklega stoletja. Kljub nemirni dobi takratnih Napoleonovih vojn se je na vseh straneh znanstveno marljivo delalo, polagali so se temelji moderne kemije in proučevali učinki električnih tokov. V obeh smerih je mnogo prispeval k znanstvenemu razvoju Humphry Davy, katerega se je spominjal te dni ob 100-letnici smrti ves kulturni svet. Če se zjamilimo v njegovo življenje, se nam nehoti vsiljuje primera z blestajočim meteorjem. Naglo se je sam iz sebe razvil, z neverjetno žilavostjo se je povzpela na mesto splošno priznane znanstvene avtoritete, dosegel je veliko slavo, toda prav tako hitro se je telesno in duševno izžepal, tako da je zadnja leta svojega življenja samo še životal.

Davy je bil rojen 17. decembra leta 1778 v Penzanci v Cornwallu v Angliji. V šoli se ni posebno odlikoval. To, kar so nudile takrat angleške nižje in srednje šole, ga sploh ni zanimalo. Najraje se je potepal, lovil ribe in čital, kar mu je prišlo v roke. Končno je stopil kot učenec v službo zdravniškega Borlasca, kateremu je pripravljaval lekarnice. Tako je lahko delal samostojne kemične poskuse. Pri tem je pokazal veliko duhovitosti in spretnosti, da je zdravnik kar smtel. S pomočjo kolejske stare ure je napravil poskus, s katerim je dokazal, da se dva kosa ledu v vakuu tajata, če ju drgnemo, čeprav je ta naprava v toploti pod točko mraza. Iz tega je takoj sklepal, da nastaja toplota iz premikanja nevidnih delcev snovi. To je bil prvi znanstveni uspeh 17-letnega Davyja, s katerim je kmalu zaslovel.

Takrat je ustanovil dr. Beddoes v Bristolu »pnevmatični zavod«, v katerem je hotel lečiti ljudi z vdihavanjem raznih plinov. Ko je zvedel za Davyjeve kemične poskuse, mu je ponudil mesto sodelavca. Davy je ponudbo sprejel in v novem laboratoriju je preizkušal učinke novih plinov na ta način, da jih je sam vdihaval. Nekoč je malo manjkalo, da se ni sam zastrupil. Ugotovil je med drugim, da deluje sedanjih ogljikov kisik, vdihavan v manjših količinah, razburja joče in zato je nazval ta plin exhilarating gaz (razveseljujoči plin). Kot 24-letni mož je bil Davy poklican l. 1802 za izrednega profesorja na Royal Institution v Londonu, kjer je postal čez leto dni redni profesor in kot tak je deloval na omenjenem zavodu do leta 1812. Njegova popularna predava-

nja so kmalu vzbudila med slušatelji splošno pozornost. Med slušatelji je bil tudi mladi Faraday, takrat književski pomočnik, ki je bil tako navdušen, da se je ponudil profesorju za pomočnika. Davy ga je čez nekaj časa sprejel napol za asistenta, napol za uslužbenca, uvedel ga je v svoje znanstvene metode in tako je pridobil svetovnega največjega fizika.

Doba, ki jo je Davy prebil kot profesor kemije in raziskovalec v novem laboratoriju, je bila polna sijajnih uspehov. V laboratoriju si je uredil veliko Voltovo baterijo, s pomočjo katere je začel l. 1806 sistematično študirati zakone elektrolize in tako je postal ustanovitelj elektrokemije. Ugotovil je zlasti, da se na anodi vedno izloča kisik ali kisli del spojin, na katodi pa vodik, kovina ali osnovni del spojin. Potom elektroliz je razkrojil kalijev in soda hidroksid in tako je dobil l. 1807 dva elementa, ki ju je nazval kalij in sodik. Dasi so zdaj znani kemični načini pridobivanja kovinskega kalija in sodika, vendar se v praksi še vedno pridobivata na Davyjeve elektrolitične načine. To ga je privedlo k proučevanju vprašanja, katere takrat znane snovi so prvine. Zdal se seveda smeje, da je Davy takrat ugotavljal, da so žveplo, fosfor in ogljik prave prvine. Toda v Davyjevih časih so smatrali tudi klorovodik za prvo, klor pa njegov oksid. To je bilo v zvezi z Lavoisierjevim naziranjem da je osnovni del vsake kisline kisik. Davy je pa l. 1811 dokazal, da je klor prvina, klorovodik (solna kislina) pa spojina klora z vodikom. S tem je ovrzel Lavoisierjevo naziranje. Davy je pravilno ugotovil, da je osnovni del vsake kisline vodik. To je tudi današnje moderno naziranje, čeprav ga drugače izražamo, da je namreč kislina taka spojina, ki tvori vodikove ione. Davy je odkril tudi amonijski amalgam in sestavil fosgen.

V tem času je Davy neumorno delal. Od ranega jutra do poznega večera je bil v laboratoriju in še doma je delal pozno v noč. Toda to se mu je bridko maščevalo. Jeseni l. 1807 je težko zbolel. Ko je okrevl, se je znoval lotil dela, toda njegovo zdravje je bilo že omajano. Ko je dobil l. 1812 za svoje zasluge na znanstvenem polju naslov sir, je opustil profesuro, oženil se je z bogato vdovo ter odpoštoval v Francijo in Italijo. Spremljal ga je Faraday kot osebni tajnik. Lady Davyjeva je smatrala Faradaya za navadnega slugo, tako da se je znameniti učenjak vedno z bridkostjo spominjal tega potovanja. Po povratku je bil Davy samo še častni profesor in imel je pravico uporabljati državni laboratorij. L. 1815 so ga naprosili, da bi sestavil varnostno svetiljko za rudarje v premogovnikih, s katero bi bile nesreče za vedno izključene. Davy je res izumil rudarsko svetiljko, ki je dobila po njem ime in ki jo rabijo sedaj z uspehom premogovniki vsega sveta.

Leta 1821 je delal poskuse z močno Voltovo baterijo in ugotovil je, da ostaja med dvema kosčkoma oglja, ki ju stikamo in oddaljujemo, žareča vez. Tako se je rodila električna obročnica, ki je zdaj razširjena po vsem kulturnem svetu. Od l. 1820 do 1827 je bil Davy predsednik Royal Society, kar je največje znanstveno odlikovanje v Angliji. Za časa njegovega predsedništva je bil Faraday predlagan za rednega člana tega društva. Davy se je morda iz ljubosumnosti učenjaka, morda pa tudi pod pritiskom svoje žene energično upiral njegovi kandidaturi, toda Faraday je bil kljub temu izvoljen z vsemi glasovi proti enemu. V tem času se je zdravstveno stanje še ne 50-letnega učenjaka znatno poslabšalo in moral je odločiti predsedstvo Royal Society. Mudil se je včasoma v Italiji in v Alpah. Kakor smo že večkrat poročali, se je slavn učenjak mudil del časa tudi v Podkorenju na Gorenjskem in naše naravne lepote je popisal v knjigi »Old haunts«. V tem času je napisal še navodila za ribarenje in daljšo filozofsko-teozofsko razpravo. Končno se je zatekel v Zernevo, misleč, da mu bo švicarski zrak pomagal premagati težko bolezen, toda kmalu po prihodu, in sicer dne 29. maja 1829 je za vedno zatisnil oči.

Če objektivno presojamo Davyjeve znanstveni pomen, vidimo, da je našel v vsakem problemu, ki se ga je lotil, takoj pravilno rešitev in pokazal pravo pot, ki vodi do končnega cilja. Davy je odkrival nove tajne v naravi instinktivno. Sam se nikoli ni dolgo pečal z novimi odkritji, marveč je pustil nadaljno proučevanje drugim, sam se je pa takoj lotil novega problema. Za moderno kemijo, specielno za elektrokemijo in elektrolizo, si je pridobil toliko zaslug, da se ga ob 100-letnici smrti po pravici spominjamo. Slovenci se pa spominjamo velikega angleškega učenjaka še posebej kot iskrenega prijatelja in propagatorja naših naravnih lepot.

Posmrtno življenje

Predsednik mednarodnega versko-psihološkega društva, dunajski vseučiliški prof. dr. Karel Beth je dobil poziv, naj pove, kako sodi o posmrtnem življenju. Izjavil je, da smatra posmrtno življenje za samo po sebi umevno, in sicer ne glede na verske dogme. Po njegovem mnenju živi človek po smrti zato, ker ta svet, ki je dostopen samo našim čutilom, se ne more biti konec življenja. Da s smrtjo življenje ni končano, se prepričamo, čim se resno zaslavimo v smisel življenja. Življenje takoj izgubi smisel, če si predstavljamo svet časovno in prostorno omejen. Življenje bi ne imelo pravega smisla, če bi ne bilo nekega višjega, drugače urejenega sveta.

Mnogi sicer zanikajo možnost življenja po smrti, toda versko-psihološka opazovanja vodijo k spoznanju, da je to posledica strahu pred kakršnokoli obliko posmrtnega življenja. Strah rodi motive, ki odklanjajo misel na posmrtno življenje in zato pretežna večina ljudi zanikuje možnost kakršnegakoli življenja po smrti. Razvojno teoretična opazovanja kažejo na neko obliko bitja, v kateri se zavedno duhovno življenje, nastalo v času in prostoru, nadaljuje v drugi obliki in razmerah, ki pa našemu razumu niso dostopne.

Dvakratni morilec pred poroto

Pred poroto v južnofrancoskem mestu Limoges se je pričela v sredo zanimiva obravnava, ki vzbuja med prebivalstvom splošno zanimanje. Obtožen je 34letni Charles Barataud, ki odgovarja za dva umora.

Njegov oče je zelo bogat in dajal je sinu mnogo denarja za zabavo. Sin se je zanimal najbolj za sport. Imel je krasen avtomobil, bil je velik lahkoživec in splošno se govorilo o njegovih homoseksualnih nagnjenjih. Očetov denar pa mu na zadostoval in začel je delati dolgove. Zasnoval je načrt, kako bi dobil 600.000 frankov. Fingiral je prodajo gozda, hotel kupca v gozdu ubiti in oropati. Da bi pa ne vzbudil pozornosti, če bi se odpravil v gozd v svojem avtomobilu, je najem avtotaksa in ubil v gozdu s sekuro šoferja, kateremu je ukradel 170 frankov. Po roparskem umoru se je odpravil po kupca, da mu pokaže gozd. Drugač umora pa ni mogel izvršiti, ker so ga v gozdu opazili kmetje, ki so šli na sejem. Kmalu je padel nanj tudi sum, da je umoril šoferja. Tak pred aretacijo je ustrelil Barataud v svojem stanovanju svojega 20-letnega prijatelja, ker se je bal, da bi ga ne izdal, da je imel kot homoseksualec z njim intimno razmerje.

Pred poroto Barataud dokazuje, da je nedolžen. Pravi, da šoferja ni umoril on, marveč njegov prijatelj, katerega ime je izdal samo svojemu odvemu in spovedniku, ki sta pa morala sve-

čano obljubiti, da bosta molčala. Drugi umor ima erotično ozadje in morilec torej zanj ne more v polni meri odgovarjati. Obtoženec ima mnogo vplivnih prijateljev, ki napenajo vse sile, da bi porota Baratauda oprostila. Obtoženec je skušal že dvakrat izvršiti samomor, kar se mu pa ni posrečilo.

Film

Ljudske kinopredstave

(Ob globoko znanih cenah v kinu Ideal)
Z današnjim dnem so zopet uvedene v kinu Ideal ljudske filmske predstave. Izredno nizka vstopnina bo omogočila tudi najširšim krogom ljubljanskega prebivalstva ogled repertoarja velikih filmov, katerih si največji del občinstva v premijeri radi višjih cen ni mogel ogledati. Spored obeta biti izredno lep in pester. Filmi se bodo menjavali zelo naglo, da se bo moglo nuditi občinstvu v kratki dobi polletnih mesecev kar največ lepega in zanimivega. Občinstvo pa naj s posezanjem predstav hiti in si ogleda vsak film že prvi dan, da ne bo potreba držati filmov več dni na sporedu.

Da je moglo vodstvo ljudskega kina nastaviti kar najnižje cene, obenem pa nuditi svojim posetnikom kar najboljše filmske programe, je bilo prisiljeno štediti pri režiji (godba) in pri reklamah, kar naj čim bolj občinstvo blagohotno upošteva. Na mesto dosedanjih velikih časopisnih inšervatov in pouličnih lepakov bo vsakodnevno spored ljudskega kina razviden v izločkih njih oknih kina Ideal, obenem pa bo vsakokratni naslov filma dnevno objavljen v »Slovenskem Narodu« v »Beleznici«. Ljudske kinopredstave so tedaj namenjene najširšim, gmočno šibkejšim, a istotako razvedrilu in zabave potrebnim krogom našega prebivalstva. Zato naj jih ravno ti krogi v prvi vrsti podpirajo z mnogobrojnim obiskom. Čim lepši bo poset, tem več lepih in dobrih filmov se bo lahko občinstvu nudilo. Uprava ljudskega kina se bo nadejala radevolje ozirala na želje iz krogov publike. Cenjeni posetniki naj zato svoje event. nasvete glede sporeda ali sličnega javijo upravi ljudskega kina, ki bo po njihovi možnosti vedno ugodila.

Skrorna dobrodelnost.

Eden najznamenitejših založnikov v Milanu je dal dvema damama, ki sta nabirali prostovoljne prispevke v dobrodelne namene, ček na večji znesek. Čez nekaj dni sta se pa dami vrnili, češ, da ne moreta čeka vnovčiti, ker ni podpisana. Prosili sta založnika, naj ček podpiše.

Pod nobenim pogojem! — je vzkliznil založnik. Saj ne spadam med one, ki obešajo svojo dobrodelnost na veliki zvoni. Če storim kaj dobrega, storim vedno neopaženo.

Pravi razlog.

— Z ženo sva se zadnje tri mesece zelo dobro razumela.
— Potem pa?
— Potem se je pa vrnila domov.

Zahvala.

1189

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti naše nadvse ljubljene soproge, matere, sestre, tete, svakinje in sestrične, gospe

Antonijs Kalmus roj. Kašnik

se tem potom vsem prav pristočno zahvaljujemo.

Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se v prvi vrsti gg. zdravnikom in častitim usmiljenim sestram za požrtvovalno srh in nego med boleznijo in ob smrti blagopokojne, čč. duhovščini, darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, pevskemu društvu Krakovo-Trnovo za tolažbe polni žalostinki, osobju tvrde Kalmus & Ogorelec in Avgust Dreise, ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremlili na njeni zadnji poti.

Vsakemu posebej in vsem naša najiskrenejša zahvala! Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 3. VI. 1929 ob 7. uri zjutraj v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

V Ljubljani, dne 1. VI. 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

ODPRODAJA!

manufakturnega blaga, predvsem moških kamgarnov

radi prezidave lokala

pri tvrdki **NOVAK** LJUBLJANA Kongresni trg 15

Zelo znižane cene!!!

Blago za obleke z vso podlogo že za Din 295.-

Razni ostanki izpod tovarniške cene.

Priložnost ugodnega nakupa! -- Ogledajte si! -- Okoristite se

Važno za posetnike velesejma!

Važno za posetnike velesejma!

Ivan Perdan. nasledniki

Ljubljana

Veletrgovina kolonialnega in specerijskega blaga. Glavni založnik švedskih in voščnih vžigalic nudi po najnižjih dnevni ceni: kavo, riž, najfiniješe namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo specerijsko blago. Postrežba točna in solidna.

Najpopolnejši

STOEUER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki

LUD. BARAGA, Ljubljana Seienburgova ulica 6/I.

Brezplačen pouk. 15letna garancija. Telefon št. 2980. 21-L.

SIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. — 15-letna garancija. — Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno PISALNI STROJI »ADLER«. — KOLESA iz prvih tovar »Dürkopp«. »Styrac«. — PLETILNI STROJI vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki franco in zastoj.

VAN JAX i SIN, LJUBLJANA, Gospodarska 2

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priloga najboljših tambura, tice, šole, partiture i ostale potrebščine za vsa glazbala. — Odlikovan na pariskajizložbi Cjeatel franko.

L. Mikuš

LJUBLJANA Mesin trg 15

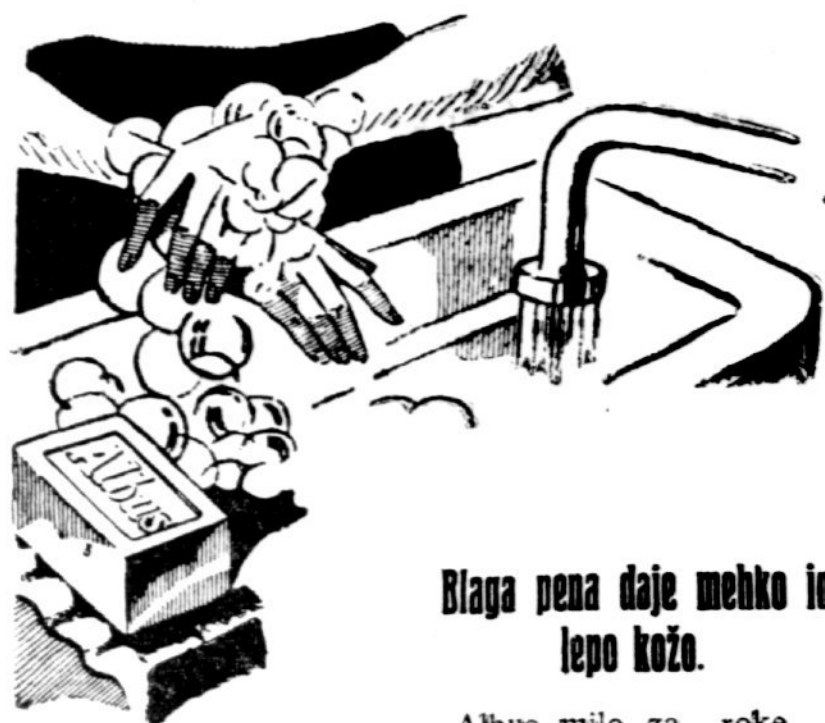
priloga svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalni palice. Popravila se izvršujejo — točno in so idno —

F. HERZMANSKY

CVETLICARNA

LJUBLJANA, STARI TRG 3 • Telefon št. 31-70

Blaga pena daje mehko in
lepo kožo.

Albus milo za roke je toaletno milo velike vrednosti. Njegova blaga pena prodira v najglobljeje luknjice in jih očisti znoja in prahu, ne draži kože in je ne kvari, nasprotno: od njega postaja koža mehka in nežna.

Albus milo za roke je izdatno, zato uspešno in ceno. Gospodinja, ki ga pozna, ga ceni zaradi njegove odlične kakovosti.

Albus milo za roke se dobiva po vseh trgovinah.

Albus milo za roke
Proizvajal: Albus, tvornica
milo, d. d., Novi Sad

Prporočamo Vam.

PUCH KOLESA

ki so vedno najboljša!

Dobe se po solidni ceni, tudi na
obroke le pri trvdki

IGN. VOK

LJUBLJANA - NOVO MESTO

Najboljši češki biagov
Zašamčeno čistovolneno
moške in damske blagove
— zadnjih novosti —

— pomladno in letno sezijo
razpošila najbolj renomirana
ZALOGA TVORNIC SUKNA
SIEGEL - IMHOF. — BRNO
Palackého tř. 12, Češkoslovaška

Največja izbira. Najnižje tvornične cene. Najboljše
zvršitev vseh naročil. Na zahtevo vzorci zaston
in poštne prosto

Pšenična kava

Vidrove kave, ki jo je pred vojko razpošiljala tudi v Slovenijo češka
tvrdka Vidra iz Prage, se še marsikdo spominja. Vidra je tudi izdal znan časopis
»Domači prijatelj«. Vidrova kava je pšenična kava in se sedaj zelo pri-
ljubljena na Češkem, a v Jugoslavijo se radi visoke poštne in carine ne podja-
vač. V Beogradu se izdeluje po isti metodi kod Vidra na Češkem pšenična kava
»JAVA«. Bivši naročniki Vidrove kave v Jugoslaviji bodo brez dvoma radi na-
čevali »JAVA« pšenično kavo ker vedo, kako izvrstna je pšenična kava.

Pšenična je najzlahnejše žito, je bolj nego ječmen ali riž.
Iz pšenice se dela najboljša moka, najboljši kruh in tudi najboljša
kava. — Kava iz pšenice je bolj nego iz ječmena ali riža.

»Java« pšenična kava je zgana iz lepe Banaske pšenice po preizku-
šeni moderni metodi.

»Java« pšenična kava je izvrstna, zelo rodilna, izdatna in zelo
okusna.

»Java« pšenična kava ne razburja živcev in srca, temveč krepi
težo in duha. Je primerna zdrava hrana za otroke in odrasle, za slabotne
in čvrste, za duševne in telesne delavce.

»Java« pšenična kava je zelo okusna ter jo z užitek pije vsak,
tudi tisti, ki sicer ne mara kave.

»Java« pšenična kava je zelo izdatna, se je ne sme prevec zakuhati
in je torej zelo po ceni. Razumna, štedljiva gospodinja uporablja torej le
»Java« pšenično kavo.

»Java« pšenična kava ima okus kakor prava kava. Za otroke se
kuha sama, za odrasle tudi sama ali pa kot pridelek k pravi kavi.

»Java« pšenično kavo razpošiljamo po pošti v zavojih
po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po po-
vzetju za 75 Din. Povzetje 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi.

Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridana
lepa škatelca za kavo.

Če hočete piti res dobro kavo in po ceni, naročite »Java«
pšenično kavo. Kdor poskusi, je zadovoljen in naš stalen odjemalec.
Priprajte se in naročite »Java« pšenično kavo!

Priporočajte »JAVA« pšenično kavo svojim znanem! Kdor pridobi deset
naročnikov, dobi en 5 kg paket »JAVA« pšenične kave brezplačno in pošt-
nine prosto.

Pržiona kafe

»Java« K. D.

Beograd, Lomina ulica 11 c

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisalnih, računalnih in kopternih strojev, raznovalnih, spo-
ratov in blagaja.

Gov. Baraga, Ljubljana, Šelenburška ulica št. 6
Točno pooblaščen Konkretno cenil Telefon 290.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih.
Za odgovor znamko! — Na vprašanje brez znamke ne
odgovorjamo. — Najmanjši oglaš Dina 5.

Letovišče

na Bledu, mirna in solnčen kraj,
se odda 1—2 meblovanu sobi event.
tudi s hrano, v mesecu juniju. Po-
nudbe na upravo »Slov. Naroda«
pod Mirno 1169.

Posestvo in gostilna

z velikim prometom, brez konkuren-
ce, na veliki državni cesti, kraj
Čakovca, 3 minute od kolodvora, 2
minuti od tvornice, zaradi bolezni
na prodaj. Obstoječe: 4 jutro sadnja-
ke, prvega razreda, 1 jutro sadnja-
ka, velik vrt, v vrtu gostilna, 2
verandi, 4 sobe, kuhinja in jedilni-
ca, 2 kleti, 1 hlev za živino, 5 hle-
vov za svinje, 1 skedenj, velik vrt,
v vrtu vodnjak. Cena 155.000 Din.
Naslov: Juraj Varga, trgovec v
Čakovcu, Medjimurje. 1169

Stavbno parcelo

820 m² ob cesti v Rožno dolino,
prodaj. — Poleg parcele je na-
peljan vodovod in elektrika. —
Cenjene ponudbe na upravo »Slov-
venskega naroda« pod šifro
»Krasna lega 1883/1073«.

Z najboljšim uspehom
se nad 23 let uporablja Larula
kapsule za ozdravitev spolnih
bolezni (tripes, belo kapenje). V
vsaki lekarni poštica Dina 25.—. S
pošto pošlje lekarna Blum, Subo-
tica. 29-L

Čevljar, pomočnika

sprejem takoj za finejša dela,
tudi za šivane dele, stalno mesto,
hrana in stanovanje v hiši. Trav-
nik Franc, Trebnje. 1109

Prodaja košnje

I. Knez iz Ljubljane bo prodajal
v nedeljo, dne 2. junija t. l. svojo
travo za obe letošnji košnji. Pro-
daja se prične ob 2. popoldne pri
Ančnikovem kozoku v Sp. Šiški. 1118

L. Mikuš

Mestni trg št. 13

Tvornica dežnikov
zaloga izprehajalnih palic

Več stavbnih parcel

zaradi preselitve na prodaj. Lega
vila s sadnim vrtom in z velikimi
vinskimi kletmi. Stanovanje takoj.
Več pove: Anton Štern, Sp. Šiška,
Ljubljana VII. 1139

Pozor!

Kdor ljubi naravo in sveži zrak,
lahko dobi 2 sobi s kuhinjo, štramb-
ro in predstobo, pritličje, s 1. av-
gustom ali takoj. Ponudbe pod šif-
ro »Solano 1182« na upravo »Slov.
Naroda«. 1182

Manjše posestvo

z zidano hišo in gospodarskim po-
slojem, novo, še ne izdelano, v
bližini Pragerskega, prodaj. Anton
Gabrijan, Sp. Gorica, pošta Pra-
gersko. 1186

Trg. pomočnika

mešane stroje, perfektnega manu-
faktura in računarja, z znanjem
nemščine, zdravega, sprejme P.
Koren, prof. Šterk, Crnomelj. 1185

Domačijo

obstoječo iz 2 zidanih in z opoko-
kritih hiš, hleva, svinjaka, vodnjaka
in pritličja, ob hišah je 50.000
kv. m vrta s prvovrstno zemljo,
prodaj. za 150.000 Din. Posestvo
se nahaja v Banjaški, ob žel. po-
staji. Prva hiša ima 3 sobe, ku-
hinja in je podkletna, visokopri-
tlična; druga enonadstropno po-
sloj, ki se da urediti za obrt.
Obe hiši sta moderno zidani. Po-
treben kapital 100.000 Din, ostalo
državna hipoteka. Ogled in ponud-
be do 15. junija t. l. na naslov:
Nanut, Banjaška, Alfonzova ulica
2, Bosna. 1184

Tihi družabnik(ca)

75.000—100.000 Din se sprejme
v trgovino s mešanim blagom,
vključba na prvo mesto. — Samo
resne ponudbe na upravo tega li-
sta. Anonimno ne odgovorjam. 973

Največja zaloga oblačil za gospode in dečke

J. MAČEK

Aleksandrova cesta št. 12

Razpis.

Soleto poslojiti pri Sv. Petru
(na ljub. polju) se bo zunaj pre-
novilo ter okna, vrata in str. stol
preplekala. Reflektanti naj si na
lica mesta ogledajo. Pojasnila da-
je uprav. šole. Ponudbe do 2. ju-
nija na kraj. šolski odbor pri Sv.
Petru, p. Moste. 1102

Krušno moko

in vse mlevske izdelke
vednosveže dobite pri
A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

MARIJA ROGELJ

manufakturna trgovina

perilo za dame in gospode.

Blago dobro, cene nizke.

Sv. Petra cesta 26

Tvornica za radio

mednarodnega slovesa odda ge-
neralno zastopstvo za Sloveni-
jo. — Samo prvovrstno uve-
ne firme s primernim aparatom
naj pišejo pod: »Radiovertre-
tung 2008« na Annonzenexpedi-
tion M. Dukes Nachf. A. G.,
Wien I. Wollzeile 16.

Postrežnico

sprejem takoj za celodnevno ali
po dogovoru za lahko delo s
hrano. Naslov v upravi »Slov.
Naroda« pod »Lokal«/1003.

Lokal

v bližini glavnega kolodvora se
oddaj. Ponudbe na upravo »Slov.
Naroda« pod »Lokal«/1003.

Najboljše kupite nogavice,

rokavice, bombaž, flor, svilo, MAJCE, žemperje,
vestje, ŽEPNE ROBCE, kravate, srajce, veze-
nine, gumbi, D. M. C. prečka, ROČNE TORBICE,
aktovke, palice, DEŽNIKE, ŠPORTNE in toaletne
potrebščine.

Josip Petelinc - Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Telefon 2913. Paviljon »H«

NAJBOLJŠE TAMBURICE

Markaševa in sremskega sistema izdelane in
razpošila ob izmetu

stara hrv. tvornica tamburice

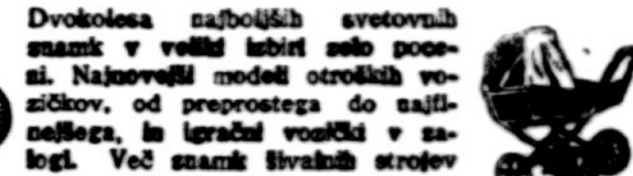
Stjepan M. Gilg

Sisak 610

Kačićeva ulica 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburice pošljem na zahtevo zaston

Odlikovan z dvema zlatima kolajnima.

Dvokolesa najboljših svetovnih
znamk v veliki izbiri zelo po-
si. Najnoviji modeli otroških vo-
zičkov, od preprostega do najli-
nejskega, in igrači vozčki v sa-
logi. Več znamk živih strojev
najnovijih modelov, deli in
posredstva. Cenik franco. Pro-
daja na obroke.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozčkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

„Otroški vrtec“

na veseliščnem prostoru ljubljanskega Velesajma
od 30. V. do 9. VI. 1929 nasproti restavracije
»Volga«.

Oglejte si ga in prepričajte se, kako po nizkih
cenah lahko kupite različne igračke in spomi-
ne za vaše maličke in odrasle.

Prodaja se:
na drobno in debelo.

Naznanilo otvoritve!

Slavno občinstvo in svoje drage odjemalce vljudno obve-
ščam, da otvorim s 1. junijem zopet svojo delikatesno trgov-
vino na

Sv. Petra cesti št. 24

in priporočam priznano dobro šunko, čajno maslo, razno pe-
civo in druge delikatese.

Za obilen obisk prošim kar najviljudneje udana

Marija Kaluža

delikatesna trgovina

Ljubljana

Sv. Petra c. 24, preje

Marijin trg 8.

KLAVIRJI

Predno kupite klavir, oglejte si mojo zalogo
povovrstnih klavirjev. Prodaja najceneje in na
najmanjše obroke. Izposojevalnica! WARBINEK,
Ljubljana, Gregorčičeva 5, v bližini Glasbene
matice

Lovske puške

Roberte, brovning pištole, pištole za straženje psov, lovške in ribi-
ške potrebščine ima v zalogi: F. K. KAISER, puškar v Ljubljani,
Kongresni trg 9.

GRITZNER, ADLER in KAYSER

stvarni stroj
ter kolesa so
najboljša v ma-
terijalu. Lepe
opreme, ugodn
plačilni pogoj
istotam švicarsk
pletitni stroj
»DUBIED«
edino pri

Josip Petelinc, Ljubljana
ob vodi, poleg Prešernovega spomenika. Telef. 291.

Sana čokolada

je najboljša!

Specijalna čokolada, kuver-
tura, (Tunkmasse), naj-
boljša mlečna čokolada,
prima čokoladni bonboni,
kanditi itd.

Ka drobno!

1177

Ka debelo!

Sana, tovarna čokolade in bonbonov
d. s. o. z., Ptče-Slovenija

Podružnice: Ljubljana, Maribor, Celje,
Gled, Split, Sušak, Crikvenica

Na drobno - Na debelo

Kuhinjsko posodo
Porcelan - Steklenino
Železnino - Pločevino
Nosilke - Cement
Vse vrste orodja

Oglejte si zalogo!

načeneje pri

B. ŽILIC - LJUBLJANA
 Dunajska cesta 11 - Poleg Figovca

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in
samo na debelo:

PREMOG domači in inozemski za domačo
 kurjavo in industrijske vrste
KOVAŠKI PREMOG vseh vrst
KOKS uvarniški, plavžarski in plinski
BRIKETE

Prometni zavod za premog d. d.
 Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 15/1

Opozorilo!

Samo kratek čas se bode zaradi
 preselitve trgovine prodajalo vse
manufakturno in modno
blago po globoko znižanih
cenah.

Posebej se opozarja ljubitelje pri-
 stnih pirotehniških preprog, naj ne zamu-
 mudijo te ugodne prilike.

J. KOSTEVČ
 1181 Ljubljana, Sv. Petra c. 4.

Na drobno Brez konkurence Na debelo

Oglejte si specialno in detajlno engros trgovino
vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričani se boste, da je blago napravljeno iz prave dolge
 konoplje, garantirano in sicer VRVI za zvonove, transmisijske,
 dvigala in za tovarno orodje vseh dimenzij. Posebno mo-
 me opretili za transmisijske (Müllergurten), oprti navadne vseh
 širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže, gugalne mreže
 (Hängmatten), bombažne mreže za otroške postelje v
 vseh barvah, tržne torbice, ognjevarne cevi, štriki za perilo,
 tržne vrvice, štrange, uzde, špaga, dreta, židarske in tesar-
 ske vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije, Velika zaloga pra-
 vih tržaških bičevnikov, bičev, goz, jermenov, morske tra-
 ve, žive vseh vrst, konjskih krtič, konjskih odel, nepremo-
 ljivih vozniških plah, juta platna, ribarice itd., po najnižji ceni.

Specialno motranje (šplajsanje)
 vrvi za transmisijske in dvigala se izvrši solidno in točno

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopljo
Ivan M. Adamič
 Sv. Petra cesta 31 - Tel. 2441

Podružnice: Maribor, Vetrinjska ul. 20. tel. 454
 Celje, Kralja Petra cesta 33 - Kamnik, Šutna 4

Narocila in popravila se točno in vestno izvršujejo!
Razstava v lastni hiši

PLANINKA
 627

prenavlja, čisti in osvežu-
 je kri, izboljša slabo preba-
 vo, slabotno delovanje čre-
 ves, napihovanje, obole-
 nje mokraćne kisline, jeter,
 žolca in žolčni kamen. —
 Vzrodbnja apetit in izbor-
 no učinkuje pri arterioskler-
 ozi. — „PLANINKA“ čisti
 je pristen v plombaranih
 paketih po Din 20.— s na-
 pisom proizvajalca:
LEKARNA BAHOVEC,
 Ljubljana, Kongresni trg
 Dobi se v vseh lekarnah

»Walter« pletilni stroji
 po želji tudi s aparatom za vzor-
 no pletenje v več barvah, delu-
 jejo najsigurnejše, popravila sploh
 ne potrebujejo. Zaloga in pouk
 v Ljubljani F. Kos, Zidovska uli-
 ca 5. 48/L

Čas je zlato!
 Pred nakupom oglejte si ve-
 liko izbiro po najnižji ceni.

Dvokolesni cestni motorci.
 Motorci vseh vrst.
 Šolskih strojev raznovrstne uporabe.
 Otroških vozičkov.
 Športnih vozičkov.
 Igralnih vozičkov.
 Triciklov.
 Štrkov.
 Holenderjev.
 Otroških avtomobilov.
 Stole za učence in otroke.
 Tricikle za prevoz blaga.
 Dole za vseh vrst stroje in kolosa.
 Pnevmatika itd.

Ceniti franke. Prodaja tudi na obroke.
 V posebnem oddelku se sprejemajo vsa
 popravila.

„TRIBUNA“ F. D. L.
 Trgovina strojev in avtomobilov
 Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Elegantna gosposka soba
 v paviljonu
 „E“
 koja 72-74

ROK BERLIC
ZAPUŽE
 Nasproti gostilne »Slepi Janez«

TVORNICA
POHISTVA

ANTON ZALOKAR
ST. VID NAD LJUBLJANO

Izdeluje najmodernejše pohištvo, prevzema opremo stanovanj, ura-
 dov, bank, trgovin, šol itd. po lastnih ali danjih načrtih. — Jamči z
 solidno in okusno izdelavo.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje
 in sivljenje las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi
 njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so
 so že komu dali časa siveli ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr. 150 Din, 100 gr 185
 Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo
 uspeha, vrnejo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd, Vasiņa 8. — V Beogradu prodaja lekarna Defini, Knez Mihajlova 1.

Ustanovljeno leta 1879. Telefon šte. 2553.

Ključavničarstvo

Avgust Martinčič
 LJUBLJANA, Rimska cesta šte. 14

prvo in edino podjetje za napravo
 jeklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priloga naprave novih valjčnih zastorov in po-
 pravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse
 pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročila
 solčnih plah, okrižij vsake vrste od priprave do
 najbogatejše izpeljave, škarjasta omrežja, železja
 za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja,
 železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča,
 predpečnike iz železa in bakra l. t. d. 1158

stalna zaloga štedilnikov
 v priznani vestni in solidni izvršitvi?

Najnovejša moda
Elegantni vzorci
Bogata izbira

Rips <i>Ottoman</i> za plašče	Crêpe de <i>Chine</i> modne barve	Chantung modne barve
Rips <i>doublé</i> za plašče	Crêpe de <i>Chine</i> imprimé	Chantung surov
Satin <i>ondé</i> za plašče	Crêpe <i>Georgette</i> modne barve	Veloutine za plašče
Crêpe <i>Mongol</i>	Crêpe <i>Georgette</i> imprimé	Taffetas
Crêpe <i>Riviera</i>	Japon modne barve	Crêpe <i>Marocain</i>
	Japon imprimé	Voile de laine imprimé

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake
 vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
 borzna naročila, predjumi in krediti vsake
 vrste, eskompt in inkaso menic ter naka-
 sila v tu- in inozemstvo sate - deposits
 itd. itd. itd.

Brzojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon
 št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2806
 37-L